

dny našeho času

21. 12. - 27. 12. 1987

rozhovor s ...

anesteziologickou sestrou JITKOU CIMEROVOU. Členkou skupiny jednadvaceti zdravotníků, kteří po více než pátý týden pracovali v nikaragujské nemocnici ve městě Matagalpa.

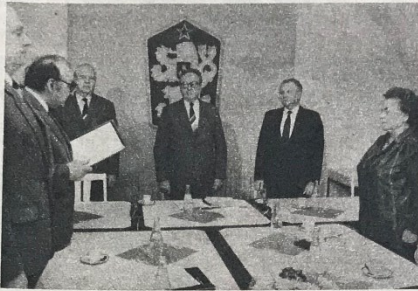
Kdo patřil k této skupině?
„Kromě chirurgů, anesteziologů a zdravotních sester to byl i inženýr zdravotnické techniky. Zvláštní úlohu překladačské převzal kolega-lékař, který je nikaragujské národnosti. V podstatě jsme tvořili takový malý oddíl neodkladné pomoci. Vášně z nás pracuje v brněnském Vyzkumovém ústavu traumatologickém, což byla od samotného počátku velká výhoda.

V čem se vaše představy lišily od skutečné reality?
„Vůlka si může člověk jen těžko představit, i když o ni čte každý den v novinách. Hned v první den našeho příjezdu padl například syn ředitelky nemocnice, kde jsme pracovali. Snad nepříjemnější však bylo, když k nám přiváželi patnácti, šestnáctileté vojáky. Už proto, že mám sama doma patnáctileté dítě.“

Ke kterému pacientovi se ve vzpomínkách nejčastěji vracíte?
„Byl to právě jeden z takových chlapců. Při některé z bitev ho postřelili do hrudníku, než ho přivezli, ztratili hodně krve. Při prvním ošetření se mi pak upínal dříček za ruku. Hodně vzpomínám také na holčičku, které jsme říkali Ivanka. Zbloudilá kulka jí dost nešťastně zasáhla do sje. Dlouho nebylo jasné, jestli bude vůbec chodit. Tu chvíli, kdy poprvé zahýbala nohou, si budu asi také hodně dlouho pamatovat.“

Měla jste možnost nahlédnout i do rodinného života?
„Mnohé prozrazovaly už sami pacienti. Přivezli k nám například patnáctiletou dívku, která čekala druhé dítě, první porodila jako jedenáctiletá. V Nikaragu to není nic výjimečného. Ze svých tady mívají v průměru deset dětí, vysoká je však i dětská úmrtnost. Na ulici to běžně můžete vidět malé prodáváče, kteří nosí na hlavě mísu s tortilou. Mnozí pacienti, kteří k nám přicházeli, byli i lékaři poprvé v životě.“

Jaké jsou další plány oddílu neodkladné pomoci?
„Nikaragua byla prvním místem, kam jsme společně odjeli. V současné době se mají zhodnotit zkušenosti, které jsme tu získali. Také v budoucnu počítáme s dalšími podobnými úkoly jako byla akce Matagalpa.“

Předsednictvo České národní rady na schůzi konané 21. prosince, kterou řídil člen předsednictva ÚV KSČ a předseda ČNR Josef Kompený, projednálo za přítomnosti člena předsednictva ÚV KSČ a předsedy vlády ČSR Ladislava Adámce změnu v funkci člena vlády České socialistické republiky. Podle ustavního zákona o československé federaci jmenoval Bohumil Urbana prvním místopředsedou vlády České socialistické republiky a předsedou České plánovací komise.

DELEGÁTKY X. SJEZDU ČSČP. Růženy Havlíčkové, seřizovačky bezvrtěných do předávacích strojů v berounské Těbě, členky brigády čs.-sovětského přátelství, jsme se zeptali.

Co vás na sjezdu nejvíce zaujalo?
Jistě ne náhodou se po oba dny hovořilo o práci s mládeží. Je vidět, že tady má svaz ještě rezervy. Čtíme to i u nás: v zvodě, v od-

bočce, v brigádě. Přemýšleme, jakou cestou jít dál, abychom získali pro naši činnost ještě víc mladých. A není to jednoduché, dnešní generace je náročná. Ale to je dobře, ne?
Ze sjezdu jsem si odvezla nejméně zajímavý podnět. Od loňského roku má Těba učňovské středisko přímo v Berouně. Chceme jít mezi učně a získat je přitažlivými formami práce. Svaz přátel má v tom směru dostatek prostoru a možností. mk

Mezi vzácnými hosty X. sjezdu Svazu československo-sovětského přátelství byla i první kosmonautka světa Valentina Tereškova, která vedla delegaci Svazu sovětských společností pro přátelství a kulturní styky se zahraničím a Společnosti sovětsko-československého přátelství. Na snímku M. Mašina v doprovodu členky sekretariátu ÚV KSČ a předsedkyně ÚV ČSČZ Marie Kabrhelové a velvyslance SSSR v Československu Viktora Lomakina.

ze svazu žen

V Domě československých žen v Praze se uskutečnilo na závěr roku setkání vedoucích představitelůk ÚV ČSČZ s manželkami velvyslanců zastupitelských úřadů v ČSSR a dalšími hosty.

v příštím čísle

- Nepřetápovat, ale vykrčit
- Odepsali nás
- Čas jsou peníze
- Potomci kmeze vandalského
- Jak se pletla v Krkonoších

vlasta
nositelka Řádu práce, vyznamenaná za zásluhy o výstavbu Československé ceny míru a čestné medaile ČSČZ

Redakce: Jindřichská 5, 116 00 Praha 1, telefon: sekretariát 236 63 26, oddělení: vnitropolitické 236 63 38, kultury a životního způsobu 236 02 79, dopisové 236 03 78, zahraničním 236 55 58, grafické 236 02 37, fotografické 236 78 62.
Redakční odd. vnitropolitické — vedoucí PhDr. Marie Formáková, Marie Homolová, Ivana Matyášová, Hana Nekudová, Mirjana Nimichtrková, Radka Palenková, Manuela Volfová, odd. kultury a životního způsobu — vedoucí Věra Hrubá, Marcela Němečková, PhDr. Miluše Zindlová, Vladimír Zemánek, odd. dopisové — vedoucí Jaroslava Huková, Lucie Nováková, PhDr. Eva Uřlová, odd. zahraniční — Dana Braunová, odd. grafické — vedoucí ak. mal. Jiří Hladík, Dagmar Hladíková, Věra Králíková, odd. fotografické — vedoucí Daniela Šyková, Zuzana Kostuková-Siráková, Jan Trátlík — komentátor František Vrabec, jazyková red. Marie Čtyrtek, Redakční rada: prof. ing. Jaroslava Bauerová ČSČ, prof. MUDr. Milošlav Bětařák DrSc., Božena Holečková-Dolajš, Ludmila Janoušková, Ing. Danka Karpová, JUDr. Josef Šiklanc, Jiřina Trubačová, JUDr. Anna Vaškova, Administrace: Jindřichská 5, 110 00 Praha 1, telefon 236 11 71 ● Tiskne Svoboda, grafické závody, n. p., závod 1, S. M. Kirova 43, 150 28 Praha 5 ● Rozšiřuje Poštovní noviny, informace o předplatném posílá a objednávkou přijímá každá pošta a každý doručovatel ● Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývoz tisku, Koupkova 26, 160 00 Praha 6. Navštívení dny: středa 7.00 h—15.00 h, pátek 7.00—13.00 h. Cena výtisku 2 Kčs ● Předplacení na čtvrt roku 26 Kčs. Vychází týdně ● Ročník 42 ● Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracují. 47—685

VLASTA 3

Obrázek č.1 časopis *Vlasta* ročník 42/1988

UDÁLOSTI KOLEM NÁS

VÝROČÍ
TYDNE
OD 1. 2. DO 7. 2.

- 1. 2. 1918 (70 let) začala vzpomínka šest tisíc namořených rakouského válečnického loďstva pro vílce a ra- kousko-uherské vionarchie v boce Kotorské.
- 2. 2. 1943 (45 let) Sovětská armáda dokončila porážku festschtých armád v bitvě u Stalingradu.
- 3. 2. 1468 (520 let) † Johannes Gutenberg, ně- mecký tiskař, a vynálezce knižního ("asi 1400).
- 4. 2. 1808 (180 let) † Josef Kajetán Tyl, spisovatel, dramatik, herec, novinář a organizátor společenského života († 1856) ● 1868 (20 let) † Josef August, paleontolog, spivatel, profesor UK (* 1803).
- 6. 2. státní svátek Nového Zélandu (rovná území 268 675 km², 3,2 milionu obyvatel, hl. město Wellington) ● 1783 (195 let) † Carlo Goldoni. Kdyby ten- to Benátkan zůstal věrný své advokátské praxi, sou- va by vzniklo 250 divadel- ních her, které dodnes lá- kají herce i diváky (* 1707).
- 7. 2. 1476 (510 let) † Thomas More, anglický stát- ník, humanista, utopický socialista (* 1535).

„Můžete tedy už s lidmi z ji- ního světa?“, teli generál Paulus posle v výdovce zru- cele dva týdny před tím, než skončila v Stalingradu opera- ce „Kruh“. Z nás nezdade- rčí jiného, než co o nás napi- se brožura“ - uzavřel foto de- batu velitel německých dvo- ublancích v kazi u Volhy. Paulus se ještě slyš civičtím dopisí stal na jeden den pol- se po prohrané bitvě, v níž padlo sto tisíc německých vo- lo zajato, dostala už jenom ta- to fotografie. Je to jeden z prvních snímků zajatého pol- ního maršála porazený Georgi- ostického uskupení u Stali- ngradu, teď spolu s dalšími tis. se to nesnaží před fotoa- parátrem tvořit hrdinky. Dělal to až při pozdějších setkáních s novináři.

Paulus totiž nevěnoval po- vinnost gardovému fotografo- vání uniformě prostého vojáka. Měl za to, že si tenhle člověk dělá jen pro sebe obrázek na památku. Jemomže snímek se dostal do knihky, o níž hovo- řil Paulus, a oběrně celý svět

JÍŽNÍ KOREA: Po volbách jako před nimi

Není to tak dávno, kdy nymější vítěz jihokorejských prezident- ských voleb Ro Te-wu svěké generátskou uniformou, aby se stal jediným kandidátem vládnoucí Demokratické strany spra- vedlivosti, reprezentovaně dosavadním diktátorem Čon Du-h- worem. Pokračování dosavadního prohlášeného u proameri- kého kursu v Jižní Koreji, má nyní spočinout na bedrech Wuu, který společně s diktátorem už před léty navštěvoval soušskou vojenskou akademií, a později, v roce 1975, pomáhal udržet diktátura krvavým potlačováním lidového povstání v Kwang- džiu. Obětní ultrapravicového režimu se tehdy stalo 193 jeho obětí.

Převolební kampaň vlastně začala na počátku léta loňské- ho roku, když desetitisíce obyvatel Jižní Koreje vyšly do ulic, aby uctily památku jednatelstevního studenta Ri Hon-jo- la, jenž zemřel na následky policejního zásahu. Snímek se br-

zy změnil v hrdy, neboť policie napadla pohřební průvod. Tři- ce demonstrantů strhávaly japonské a americké vlády. Uděrné oběti radikálních studentů se tvrdě ubíjaly s policií. Zdálo se, že cesta k demokracii se opět, přes vládní síly, uzavírá na de- set zámku. To byla zřejmě ta pravá chvíle, kdy se měla opozice setkat. To byla zřejmě ta pravá chvíle, kdy se měla opozice setkat. To byla zřejmě ta pravá chvíle, kdy se měla opozice setkat.

Dvěte k demokracii zůstaly zavazeny, neboť diktátor Čon- sen-ock, sjednotil, našel platformu pro společné kandidá- ta. Bohužel, převážně osobní ambice každého z nich, a jim vlastnoručně vybranými nástupce Ro dovědli nejednotnosti. Opozice využil z vítězství byla propuštěna (zejména na čas) část odpůrců režimu, dvěma a půl tisícem oponentů bylo vrácena politická práva, včetně práva volebního. Libovou kampaní do- provázela horlivá slova o „hospodářském zázraku“, díky které mu se země dostala mezi přední asijské hospodářské velmoc- nosti.

Čkviklu poměrného klidu při odevzdávání hlasů do voleb- ních urn a pár desítkami hodin jejich sčítání opět nahradilo ná- ější, tak charakteristické pro poslední léta na jihu Korejského poloostrova. To znepekčuje především USA, měncaše jho- korejského „hospodářského zázraku“, který by chtěl Jižní Ko- reu představit zejména letos, kdy se mají v této zemi pořádat letní olympijské hry, jako „asijský zázrak“ pod americkou pa- tronicou.

Snímek z archivu

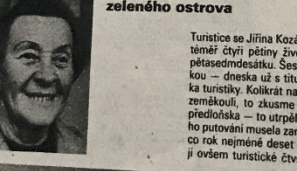
JUBILANTKA

Nina Popovová, členka ústředního výboru Komunistické strany Sovětského svazu a poslankyně Nejvyššího sovětu SSSR se 22. ledna dožívá 80 let. Byla dlouhé roky předsedkyní Výboru sovětských žen a na mezinárodní poli vstoupila především jako zakladatelka Mezinárodní demokratické federace žen v roce 1945 společně s Eugénií Cottanovou a Dolores Ibarruri. Položila tak první stavební kámen do základů organizace, v níž se sešly ženy k vytvoření příznivých podmínek pro sjednocení, boj za svobodu,

za demokracii, za svá politická, hospodářská a sociální práva. Stala se zároveň místo- pedsedkyní této světové organizace. Patřil ke statečným sovětským ženám, kterým pro- ke statečným sovětským ženám, kterým pro- ke statečným sovětským ženám, kterým pro-

Paní ze zeleného ostrova

Turistice se Jiřina Kozáková z TJ Praga věnuje téměř čtyři pětinu života, a to už přeskočila pětasedmdesátku. Šestkrát šest let je civičtel- kou — dneska už s titulem zasloužilá cvičitel- ka turistiky. Kolkrát na svých toulkách obědo- zeměkroulí, to zkusme jen odhadnout: až do předloňska — to utrpěla vážný úraz a dálková- ho putování musela zanechat — nachodila rok, co rok nejméně deset tisíc kilometrů. Zůstaly jí ovšem turistické čtvrtky. V nich pravidelně

organizuje pro divné narozené vycházky po pražském okolí. Turistických zážitků má spoustu. I ona ne- jednou bloudila (člověk se tak snadno zapove- dá . . .), ale vždycky se dokázala rychle orien- tovat. Jeden ryze turistický zážitek je z doby těsně po válce. Skupina turistů se kdysi v Bes- kydech dostala do prudké bouře. Zrovna pro- cházeli vypálenou obcí Ploština, schovali se tedy do seniku nově rozestavěného domku. Vzápětí je čekalo míle překvapení: přišla ho- podně a všechny pohostila teplým mlékem a pecnem čerstvého chleba . . .

Mezi předky Jiřiny Kozákové je několik vy- znamných osobností především rodák z Hud- lic, Josef Jungmann. (Ate rod sahá ještě dále, je v něm také Matěj Fibek, proporeční Janá Sladkého Koziny.) Maminka pochází z obce Svata, rovněž na Berounsku. Kilometr od Sva- té je myslivna Na Králi, kde se roku 1862 set- kali dr. Miroslav Tyrš a Jindřich Fugner, zakla- datelé Sokola. Zkusme hádat; kterou turistice- kou oblast zná Jiřina Kozáková nejpele a má nejraději? Samozřejmě Berounsko!

Turistika je zelený ostrov na hladině všed- nosti — to je životní credo Jiřiny Kozákové. Zajímavé je, že jednou jí i na tomto ostrově navštívila Štěstena. Sedm let vystrhovála z časopisu Svět socialismu soutěžní kupóny a odpovídala na soutěžní otázky. Většinu od- borná literatura, a několika musela pomoci od- hubených letecků, na konci sedmého ročníku vyhrála zájezd po trase Moskva—Leningrad—Kijev. To bylo nečekaných turistických zážit- ků! Věnovala jim objemný sešit, jeden z více- než třiceti dokladů životní pouti zasloužilé civičtelky turistiky.

Fotografoval Stanislav Tereba

Obrázek č.2 časopis Vlasta ročník 42/1988

zbavě funkci, jed...
 se ještě...
 a bude...
 vedoucí...
 dočim...
 sa z...
 podle...
 kladi...
 ka U...
 doh...
 n, ze...
 im ve...
 sdnat...
 n by...
 nce...
 nských...
 z...
 Foto...
A JAK?
 kost...
 i takov...
 ně...
 ky...
 mnoh...
 u...
 i...
 řetov...
 času...
 se...
 ně...
 ž...
 mě...
 it...
 se...
 z...
 z...
 i...
 může...
 st...
 až...
 20...
 ř...
 z...
 o...
 má...
 školy...
 o...
 ř...
 d...
 ro...
 Mo...
 z...
 a...
 do...
 sdě...
 si...
 z...
 ty...
 tak...
 ro...

V RYTMU SPARTAKIÁDY

Více než s dvouletým předstihem se veřejnosti představilo všech sedmáct hromadných skladeb pšti Československé spartakiády. Po dva dny byla Bohemians v pražských Strahovských sadech jakýmsi muzeem Strahova v červnu 1950, předváděné sklady dokonce nastupovaly v pořadí, jaké režijní komise předběžně plánuje i pro strahovské finále. Společně s cvičenci se divákům představili i autoři — zasloužená pozornost pro obě strany!

VRACÍ SE FOLKLÓR
 Krátka zastavení u některých skladeb začneme u jedné z novinek spartakiády. Pro její zahájení se totiž počítá s koevikovanou skladbou dorostu na motivy lidových písní. Folklorní charakter ještě zdůrazní krojované skupiny. Předvádění nacívkí autorský kolektiv v čele s V. Kyslem (při představování jej předvádějí studenti bratislavských škol odměnil velkým potleskem), písně z Čech, Moravy a Slovenska upravil do jednotného doprovodu T. Andrašovan. Folklorní skladba se na spartakiádu vrací po třiceti letech, jde tedy vlastně o „starorovnovku“. Má zvláštní poslání: v kontextu se zahajovací ceremoniálem vyjadřít jednotu našich národů, oslavu osvobození vlasti Sovětskou armádou.

Záměr pozoruhodný a zavazující. Předváděná ukázka měla naranný ohlas, nicméně se vkrádá myšlenka — dorost je slabším místem naší masové tělovýchovy a pro strahovské vystoupení se počítá se šesti tisíci mladých lidí. Na Slovensku a na Moravě bude asi zájemců dost, ale co v Čechách?

Odpovídá ustřední náčelník Svazu základní a rekreační tělesné výchovy, předseda režijní komise doc. Jiří Žižka, ČSC: „Dáváme českému dorostu šanci. Počty registrovaných dorostenek a dorostenců jsou nízké, to je pravda, máme ale také zkušenost, že právě mladí vždycky rádo inklinuje ke všemu novému...“

VELCI, MALI, NEJMENŠÍ
 Ještě máme v paměti krásnou skladbu nejmladšího žactva s polystyrenovými draky, která na minulé spartakiádě sklízela takový potlesk. Její autorky D. Kubíčková a M. Študentová, učitelky mateřských škol, přizvaly ke spolupráci cvičitelky rodičů a děti dr. H. Dvořákovou a D. Fischerovou a vznikla světová novinka: cvičení se skupinou „předskloňat“. Ta cvičí s barevnými větrníky jako s náčiním hraček. Chvillemi dominují, chvillemi jako ro-

dicům s dětmi nezbytnou stáť. Čni se i nejmenší děti — předvádějí letadélka, spolu s rodiči roztáčejí kolotoče, s pomocí dospělých si troufnou i na přemet ve vzduchu. Všechno doprovází sympaticky laděná a dětem nezbytně blízká hudba E. Douši, misty se sborovým zpěvem.

ŽENAM SLUŠÍ KLASIKA
 Hromadné sklady žen s doprovodem klasické hudby už byly k vidění v roce 1975 (Vltava) i 1985 (Slovenské tance). Pro příští spartakiádu jsou pro masové cvičení žen opět připraveny dvě sklady. Obě doprovodu klasická hudba, byť jiného žánru než předcházející. Ale cožpak J. Ježek či J. Šlitr nejsou klasiky hudby populární?

Nejnámější písně J. Šlitra upravil do souvislého doprovodu Šlitrův blízký spolupracovník z éry Semaforu vlnka! Pohybová část je dílem plzeňsko-práské dvojice Mauerová - Trešňáková. A Mauerová je trenérkou moderní gymnastiky a jako autorka podíových skladeb se

Co dodat k dorostenkám? Že jsou mladé a krásné

prosadí i na evropských a světových šampionátech. Její rukopis je dobře čitelný i tentokrát, každá žena (a na Strahově jich bude 13 824) cvičí se dvěma kulemi a s tímto klasickým ženským náčiním předvádí četné prvky z moderní gymnastiky. Kulezová technika je nesporně progresivní, už to zdaleka nejsou pouhé — byť velmi obří — mýlnky! Pohybové ztvárnění Šlitrův hudby je různorodé a emotivní, v okamžicích, kdy zní Motyl či Kloubovi, až hluboce dojímavé.

Z pražského předvedení mi utkvěla v paměti zajímavá drobnost. Členka plzeňské skupiny VI. Feřová si několik dní před vystoupením zlomila prst, stýj co stýj však chladně vystoupit! Cvičila pochopitelně jen s jedním kulem, ten druhý zcela zdánlivě imitoval sádroy obvar. Postřehl to jen malokdo z diváků.

Skladba s doprovodem melodií J. Ježka (upravil J. Brabc) je zákonitě jiného rázu. Zkušené autorské trio Běbec — Černá — Horáková sází na choreografii velkých pohybů — výraznějším ostřím barevným kontrastem uborů celku, zvýrazněnou ostřím barevným kontrastem uborů. Zní Trnavomodřý svět — a pozornost na sebe strhnu cvičenky v modrých šatech, které si v této části ještě nacvičily v modrých rukavice. Hudba přejde do třicetiletého taktu, zahráje valz. Když jsem kýtili vázala — a na cvičisti nám zase dominují cvičenky v červeném.

O nic nepřijdou ani ženy fandící džezgymnastice. Jim je určena společná rytmická skladba žen a dorostenek z autorské dílny bratislavských cvičitel. Vůbec je tentokrát Slovensko autorský více zastoupeno, a to je dobré. Cvičí se s neobvyklým náčiním — s rozvíratelnými obrubami, které misty slouží i jako švihadlo.

SLOVO MAJÍ MUŽI
 Při každé spartakiádě je středem pozornosti armádní skladba. Tentokrát vojáci přicházejí s inovací: cvičí s důmyslně konstruovanými trampolínami. Při přemetech a letkách ze čtyřmetrové výše se divákům bude tajit dech. A ještě slovo ke skladbě mužů. V minulosti stáli trochu ve stínu ostatních skladeb, tu a tam museli spolknout i ironickou poznámku. Při pražské přehlídce zavčičili skvěle a odcházel za nadšeného potlesku. Byli asi vůbec největším překvapením.

OLEG GUBIN
 FOTOGRAFOVAL STANISLAV TEREBA

Obrázek č.3 časopis Vlasta ročník 42/1988

Sympaťák

Člen Městských divadel pražských — **Lukáš Vaculík** — to má v životě snadné. Vypadá důvěryhodně a vzbuzuje sympatie. Lidé s takovým obličejem se zpravidla stávají pojišťovacími agenty, naborovými pracovníky, zlídky i sňatkovými podvodníky. A nejčastěji herci. Problém je však v tom, že lidé s tak důvěryhodným obličejem mezi námi zas tak moc neznají. Proto nemáme tolik skvělých naborových pracovníků a vynikajících herců, jak bychom si přáli.

Jenomže celá věc má i druhou stránku. Když někdo působí sympaticky, vypadá přichom si přátel. Když někdo působí sympaticky, vypadá přichom si přátel. Když někdo působí sympaticky, vypadá přichom si přátel.

A jak se vlastně cítí člověk, kterému je teprve šestadvacet a už ho lidé na ulici bezpečně poznávají?

Ted momentálně to za moc nestojí. Mam nějakou chripku, je mi na nic a za chvíli musím jít na jeviště. To, že mě lidé poznávají, take není žádná zvláštní výhoda. Občas mě někdo pochvaluje, že umim dobře jezdit na koni — pamatuje si mě ze seriálu Dobrá voda. Někdy mi někdo vytkne, že jsem nejednal přesně podle jeho představ. Lidé mi přisuzují vlastnosti postav, které ztvárňuji ve filmech. Ale to není nic zvláštního. S tím se setkávají všichni herci.

Myslíte si, že jste si zvolil to pravé povolání, nebo se ještě tu a tam ozve pochybnost?

Kdo by o sobě někdy nepochyboval? Jistě, tu a tam se něco podobného ozve. Ale v mých letech je předčasné bilancovat. To všechno ukáže až čas. I když si zatím nemůžu stěžovat, práce mám zaplatěnou dost a zkušenosti ještě ne tolik.

Lukáš Vaculík je dnes velice populární. Díky rolím v televizních seriálech, díky fil-

mům. V poslední době dostáváme do redakce spoustu dopisů s jednou žádostí — uveřejněte fotografii Vaculíka. Dopisy píšou dívky, protože se jim Lukáš líbí, autorkami jsou však i maminky a babičky.

„Víte, ten pan Vaculík je moc sympatický člověk. Líbí se mi, jaký má vztah k těm učím, jak jim rozumí, nerve na ně a tak hezky se dívá,“ napsala jedna naše čtenářka, inspirovaná jeho rolí v seriálu Třetí patro.

„Nechapu, proč někdy neuveřejníte rozhovor s Lukášem Vaculíkem. Copak se vám nelíbí?“

„Na internetu si s holkama ve skříní vylepujeme fotky svých oblíbených herců a zpěváků. V poslední době jsme si oblíbili Lukáše Vaculíka, a tak bychom vás oficiálně žádaly o jeho snímek. Vlastu v internetu odebíráme, takže by nám výstisk s jeho portrétem neunikl. Představovky bychom si ho barevného, s takovým mironým úsměvem. Kdy se kouká před sebe a jako se směje a jako ne...“ (a následuje osmánek podpisů).

„Herec Lukáš Vaculík mi připadá tak

nejak vnitřně smlutný. I když se směje, je v něm jakási melancholie.

Tolik několik ukávek z čtenářských dopisů. Co na to Lukáš Vaculík? Jaký tedy jste — optimista, nebo spíš pesimista?

Jak kdy, nejspíš půl na půl. Někdy optimista, teď momentálně pesimista. Nevím dim kolem sebe příliš věci k jásání. Jen si prostědi, co člověk stále slyší — životní hy mezi lidmi také nejsou nejlepší. Všichni čekáme od druhého pochopení, závisť, pomluvy dobruho. Nedorozumění, závisť, pomluvy dobruho. Nedorozumění, závisť, pomluvy dobruho.

— to přece také není nic neznaného. Přidat se nabízí otázka — co bude dál?

Jedna věc je zvláštní. Ještě jsem se vim, vadi snad každému. Ještě jsem se nesetkal s člověkem, který by přiznal, že mělo být, ale už jsem horšími praktiky.

Když se však dívám kolem sebe, tak se určitě už něco děje. O problemech se nout vlády a státy. Což je dobré.

Jak vycházíte s lidmi, třeba s těmi nejblížešmi?

Existuje pár lidí, kterých si vážim a které mám rád. Je mi s nimi dobře a věřim jim. Vycházim i s těmi nejbližešími, teda s rodičma. Jsou, byly doby, kdy jsme si přestávali čí. Jasně, byly doby, kdy jsme si přestávali rozumět, ale tomu se nevyhnou asi v žádné rodině. Zvlášť léta kolem puberty byla v tomhle směru bouřlivá. Čím jsem starší, tím je i náš vzájemný vztah lepší.

Sám byste chtěl být rodičem?

Uřčitě. Připadá mi to docela přirozené a k životu to patří. Ale zatím se k takové odpovědné roli nechystám. Nechtim se na to a ještě si sám sebe jako otce nedovedu představit. Všechno chce svůj čas.

Má mladý muž, který se líbí dívkám, nějaké trápení?

To má snad každý a v každém věku je to různé. Když jsem dospíval, tak jsem se trápil kvůli holkám. Když jsem byl starší, zase mě trápil otázky uplatnění. Nevěděl jsem, co mě čeká, jestli dostanu nějakou příležitost, jestli v ni obstojim. Konečně, tím se zabývám stále. Přichází to s každou novou rolí a asi to není otázka věku.

Herecká práce je různorodá, co na ni máte nejraději?

Zkoušky v divadle. Proč? Protože tam všechno začíná, tam se my herci seznamujeme s těmi, které máme představovat. Tam se opravdu tvoří, vzniká něco nového. Když je po premiéře, tak se celkem nic podstatného měnit nedá. To už se je-dě.

Jaký jste partner — v práci? Dá se s vámi vyjít, nebo jste tvrdohlavý?

Často se stane, že mají dva lidé opačné názory. Někdy třeba nesouhlasim s režisérem, s jeho představou. No a pak si musíme názory vyměnit. Když mě ten druhý přesvědčí, že nemám pravdu, ustoupim. Jinak ne.

Podle dopisů, co chodí k nám do redakce (a nejen k nám), se líbíte. Hlavně dívkám. Líbí se i ony vám?

Hezký holky se mi líbí, jako každému. Ale v poslední době mi vadi, že dost jich má nadváhu. Nejde přece o žádnou dokonalost, ale člověk by měl na sebe dbát. Není žádné umění vypadat dobře v šestnácti, ale ve čtyřiceti — to už ano. Každý by se měl snažit, aby působil aspoň trochu esteticky a ženy obzvlášť. Já vim, i duše člověka je důležitá, ale málo platný, ta při prvním setkání není vidět. To ostatní však ano. Není to třeba prvotní, ale nepodstatně také ne. Takže podle mě by všechno mělo být v rovnováze. Ušlechtilá duše plus hezký zevnějšek. Už kvůli nám mužům, abychom se měli za kým otáčet.

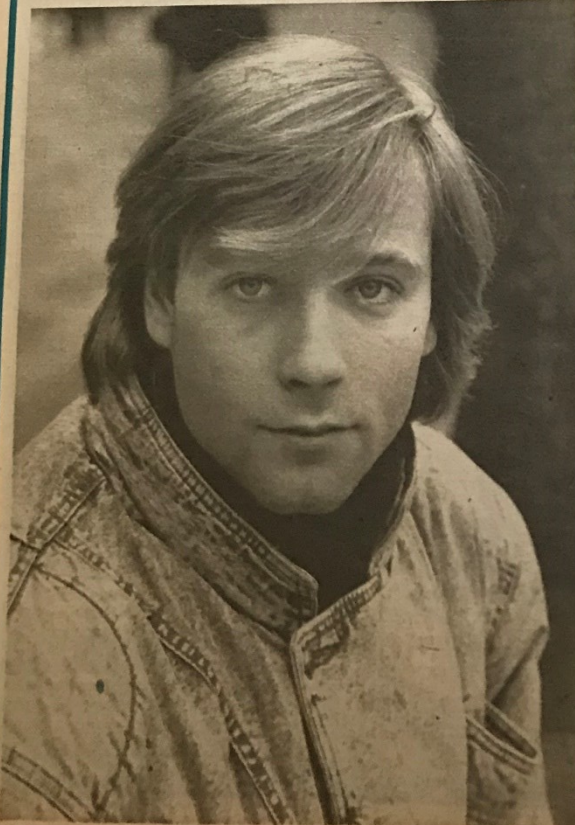
Za rozhovor děkuju **MARIE FORMÁČKOVÁ**

Fotografovala **DANIELA SYKOROVÁ**

Jak už to tak bývá, i jsem nepotkala svoji spolužačku z fakulty atckoliv jedna i druhá pracujeme ve stejné pražské ulici — v Jindříšské, několikrát od sebe. Tentokrát jsem na své cestě ze zaměstnání, a tak jsme vzájemně zavzpomínaly hodiny strávené v posluchárnách... (jsme měly slabost pro literaturu a historie a zajímala neměně. O NYTROVÉ se libilo n divadlo a film, soubor studovala ještě na [Po skončení studií, nastoupila jako dramaturg do Hlavní redakce i ze zahraničí v Československé Praha, absolvovala postgraduální studium novinářské fakultě zaměřením na tele specifiky. Ale aby ráda to všechno c humorem. Od dět veselé pohádky (i nejdiví vznikaly j každověčerní výj mladším sourozce humorně básnil se pustila i do pí a scénářů pro di pro ně.

Ve svém domě prostředí měla i Nitrová dobré j a stylistické zá: prarodiče byli s vypravěči a již v předškolním cizí jazyky, pro vztah k dějinám a k literatuře. učitelka archi literární pokus neteře a druh a pedagožka. I přispěla k její o umění, cvič schopnosti n kráse slova. zálibu Olga u vytečně jako Molavcové. I Linkové, Lju Dagmar Pat a nedávno z i Spejbl s H s dotazem, také nenap: hity...

Chtěla jsem spočívá dr v redakci po V naší dram: cuje deset li bryky i své si gově připrav: přírodovědn populární, p země, kont Kaleidoskop Světozor, A Já se věnu s Karlem perličkám moji Modu

Obrázek č.5 časopis *Vlasta* ročník 43/1989

z úst Ivana Ljubičevića v redakci kultury
konečně slyšeli pravdu. Tolik nepříjemnou a smutnou
pravdu ...

"V roce 1983 jsme uzavřeli dohodu, týkající se mé úča-
sti v Davisově poháru a v reprezentaci. Z mé strany byla
po dva roky dodržena, z druhé ne. Cítil jsem se podve-
den a rozhodl se za čs. tým nehrát a sem nejezdit. Ta-
ké jsem nebyl zastáncem minulého režimu ..."

Cítíte při své nynější návštěvě sentiment?

"V podstatě jsem tady za posledních deset let byl tak
14 dní. Je pěkné potkat se s kamarády a jsem tady raději,
než bych byl za podmínek, které panovaly před rokem.
Ale bydlím deset let v Americe, moje žena je Američan-
ka a můj domov je teď tam."

"Proč" narostlo před mýma očima do obludných roz-
měrů. (rik)

25 × o AIDS

Předkládáme vám seriál o pětadvaceti pokračo-
váních — 25 otázek na ožehavé téma: AIDS

1. Co je to AIDS?

AIDS je zkratka anglického názvu syndromu zís-
kané ztráty odolnosti (Acquired Immunodeficiency
Syndrome), která je používána v řadě států, včetně
Československa. V SSSR se pro označení tohoto
syndromu používá označení SPID, ve španělsky
mluvících zemích SIDA.

LUCERNA

19.00 — Veče
19.10 — Týde
19.20 — Před
19.25 — Před
19.30 — Tele
20.00 — Ned
20.05 — J. Z
RADUŽ A
22.00 — Bra
22.20 — Véc
o Gustavi
23.00 — Zpr

II. PROG

10.00 — Re
10.40 — Sp
10.45 — Tel
Přestávka o
15.20 — PÁ
16.30 — Sv
17.40 — Hu
18.30 — Se
19.05 — Př
19.10 — C
19.20 — R.
ÚTULEK
20.00 — K
21.35 — C
21.40 — A
22.00 — V
23.05 — Z

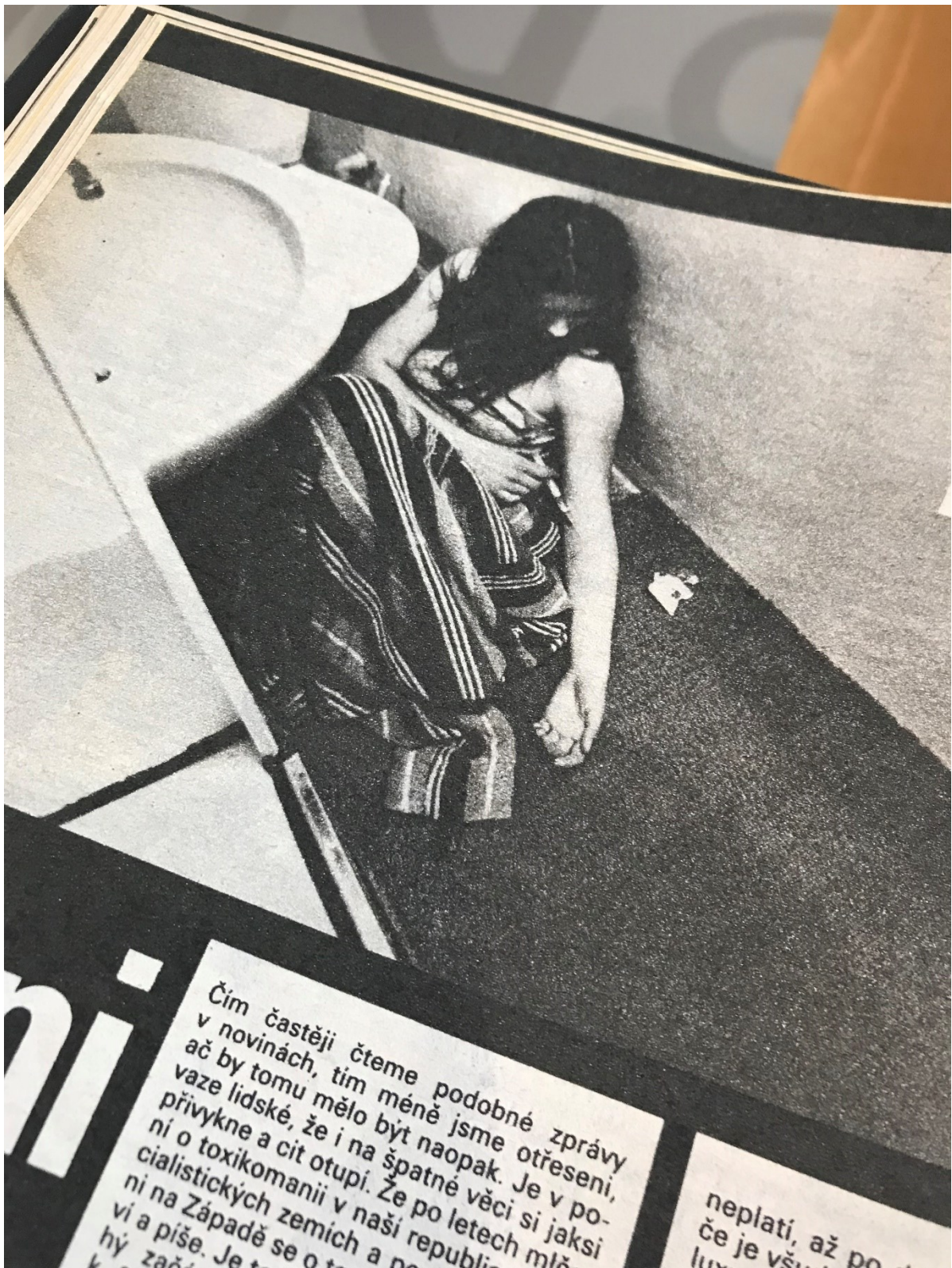
POND

I. PROG

15.55 — T
18.05 — V
16.35 — I
16.50 — I
17.10 — I
17.50 — I
18.00 — I
18.45 — I
19.00 — I
19.10 — I
19.20 — I
19.25 — I
19.30 — I

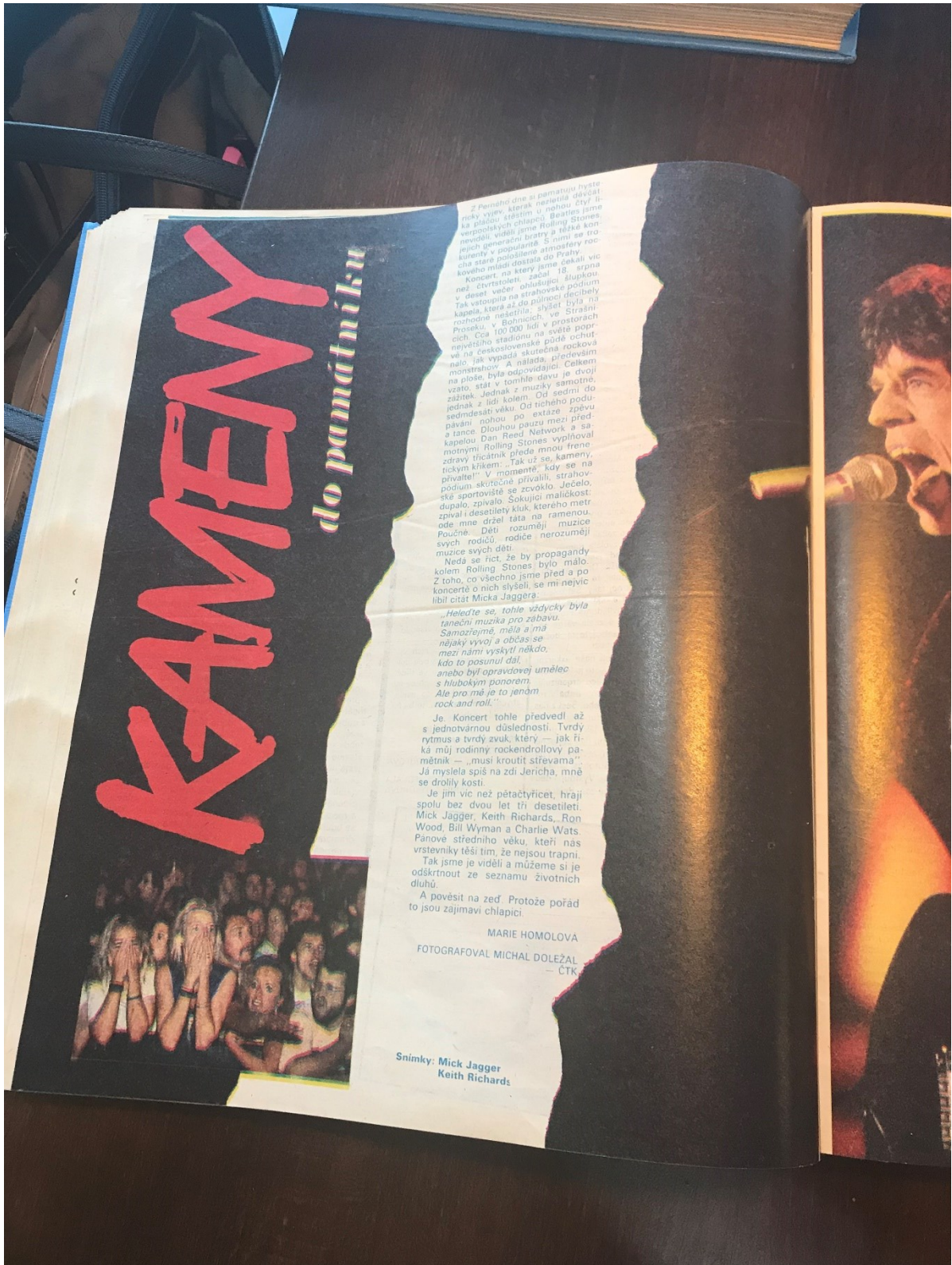
Obrázek č.6 časopis *Vlasta* ročník 43/1989

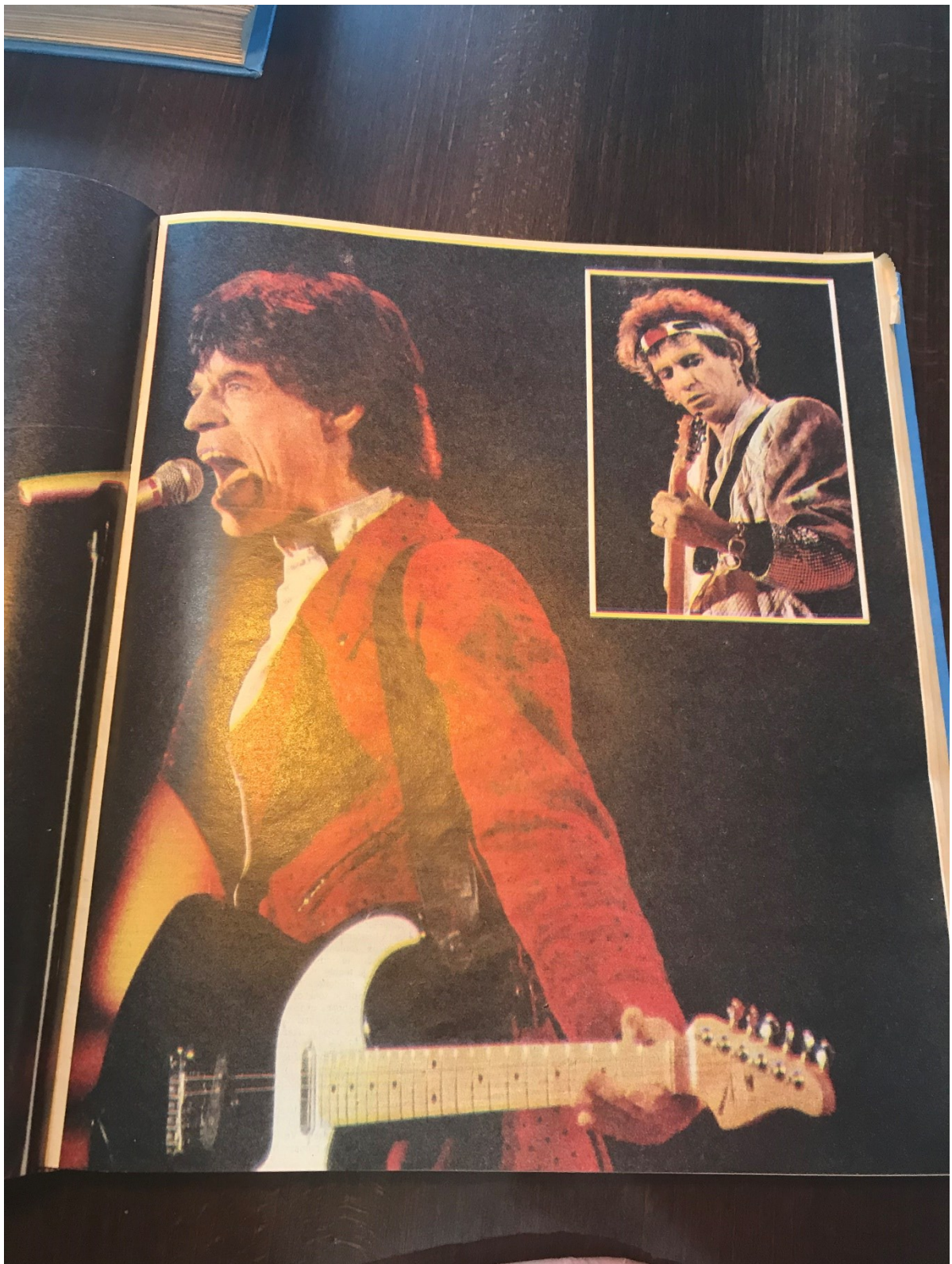
Obrázek č.7 časopis *Vlasta* ročník 43/1989

Obrázek č.8A časopis *Vlasta* ročník 44/1990

Obrázek č.8B časopis *Vlasta* ročník 44/1990

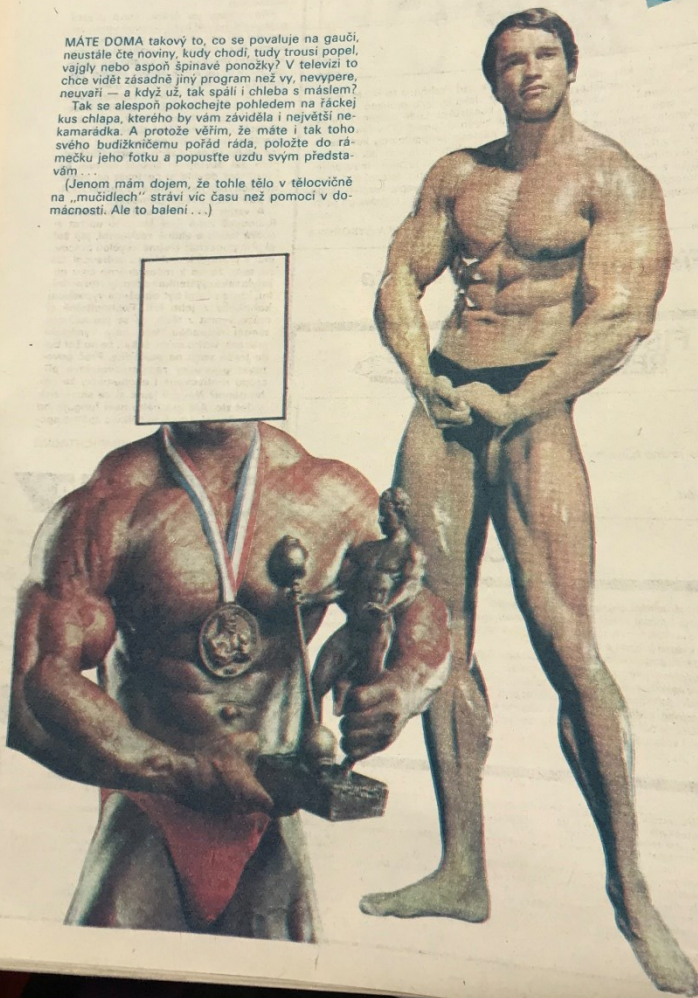

POSTKIZIVY

pro tento týden připravil
DANIEL GAWLIK

MÁTE DOMA takový to, co se povaluje na gauči, neustále čte noviny, kudy chodí, tudy troují popel, vajgly nebo aspoň špinavé ponožky? V televizi to chce vidět zásadně jiný program než vy, nevyperé, neuvří — a když už, tak spáří i chleba s máslem? Tak se alespoň pokochejte pohledem na řáckej kus chlapa, kterého by vám záviděla i největší ne-kamarádka. A protože věřím, že máte i tak toho svého budízkničemu pořád ráda, položte do rámečku jeho fotku a popusťte uzdu svým představám...
(Jenom mám dojem, že tohle tělo v tělocvičně na „mučidlech“ stráví víc času než pomoci v domácnosti. Ale to balení...)

Čekání

je dlouhé vždy a plodí nudu. Z nudy kvetou lotroviny a z nich průšvihy. Anebo mohou vzniknout milé veršičky, jako se to děje právě náčkům ve školní družině při základní škole Kamenná stezka v Kutné Hoře.

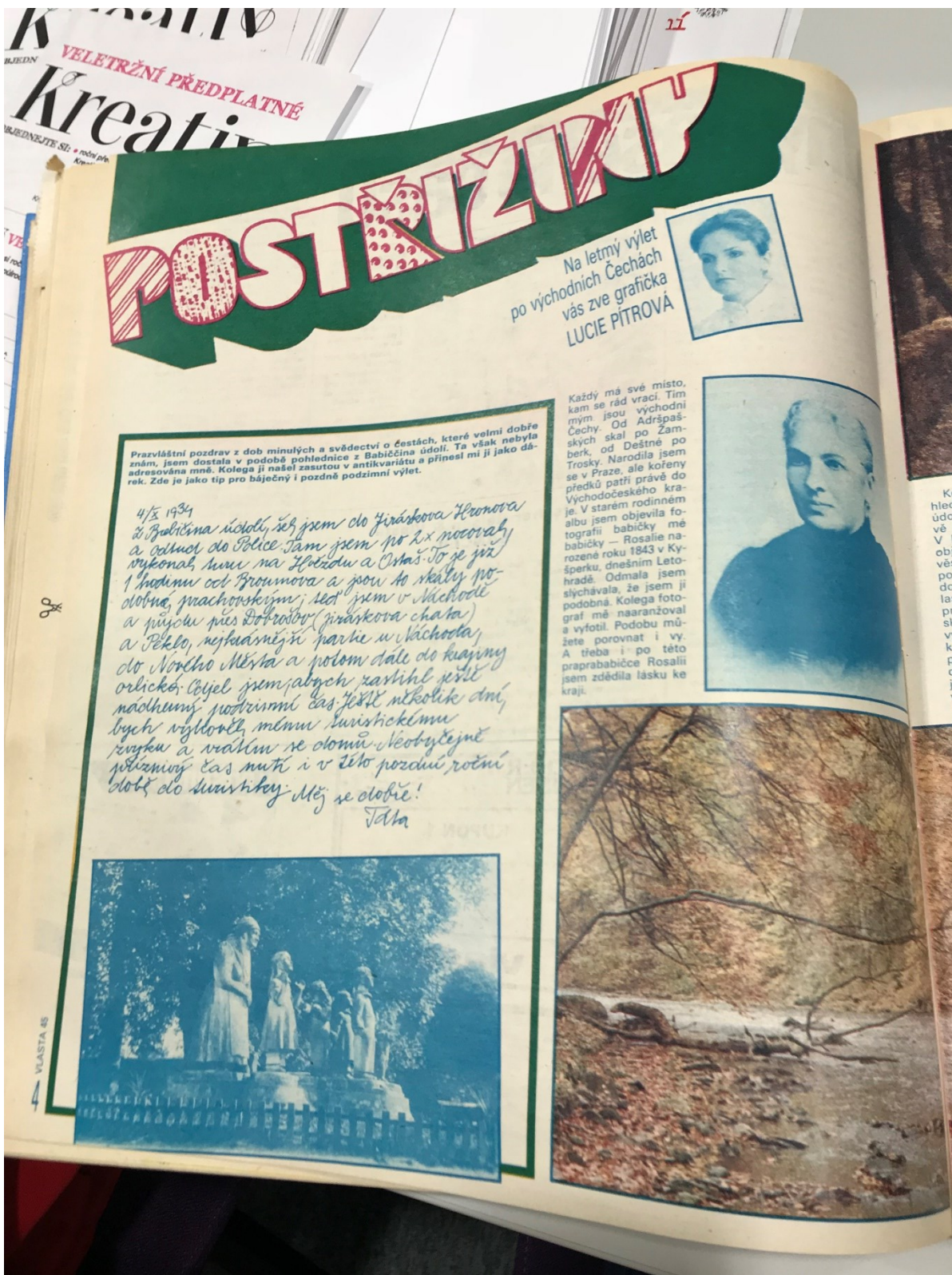
*Žabák, žába, žabička
a s nimi i babička.
Vysli všichni z louže
a teď jim to v blátě klouže.
Žabička se směje,
starý žabák kleje.
Žába a s ní babička
volají — pro pánička!*

*Stará straka z vršku vrby
roznáší jen samé drby.
Obviňuje raka,
že krade jak straka.*

*Letí vosa kolem hrušky
tichounce si bzučí.
Jak má mlsat sladkou šťávu
teď se právě učí.*

*Dokud slyšíš cvrčet cvrčka
je to stále prima.
A když už ho neuslyšíš
navštíví nás zima.*

KREATIV
 VELETRŽNÍ PŘEDPLATNÉ
 Kreativ
 PŘEDPLATNÉ SI...
 KREATIV

POSTKIZIKY

Na letní výlet
 po východních Čechách
 vás zve grafička
 LUCIE PÍTROVÁ

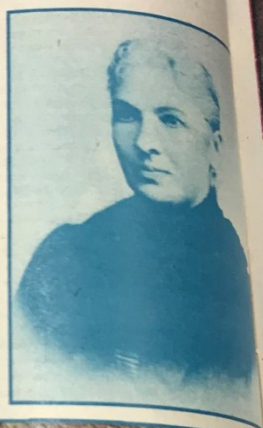

Pražvláštří pozdrav z dob minulých a svědectví o čestách, které velmi dobře znám, jsem dostala v podobě pohlednice z Babiččina údolí. Ta však nebyla adresována mně. Kolega ji našel zasutou v antikvariátu a přinesl mi ji jako dárek. Zde je jako tip pro báječný i pozdně podzimní výlet.

4/5 1934
 Babiččina údolí, šel jsem do Jiráskova Hronova
 a odjel do Polce. Tam jsem po 2x nocování
 vykonal, šel na Hřezdu a Ortaš. To je již
 1 hodinu od Broumova a pozdě se stálo po-
 dobně, machovským; šel jsem v Měchovicích
 a přišel přes Dobrušku (Jiráskova chata)
 a Pětko, nejdříve jsem šel v Václavě
 do Nového Města a potom dále do krajiny
 orlické; celý jsem abych zastihl při
 nádherném podzimním čas ještě několik dní,
 bych vytkněl, mně turistickému
 řádku a vrátil se domů. Neobyčejně
 krásný čas nuti i v této pozdní roční
 době do turistiky. Měj se dobře!
 Jitka

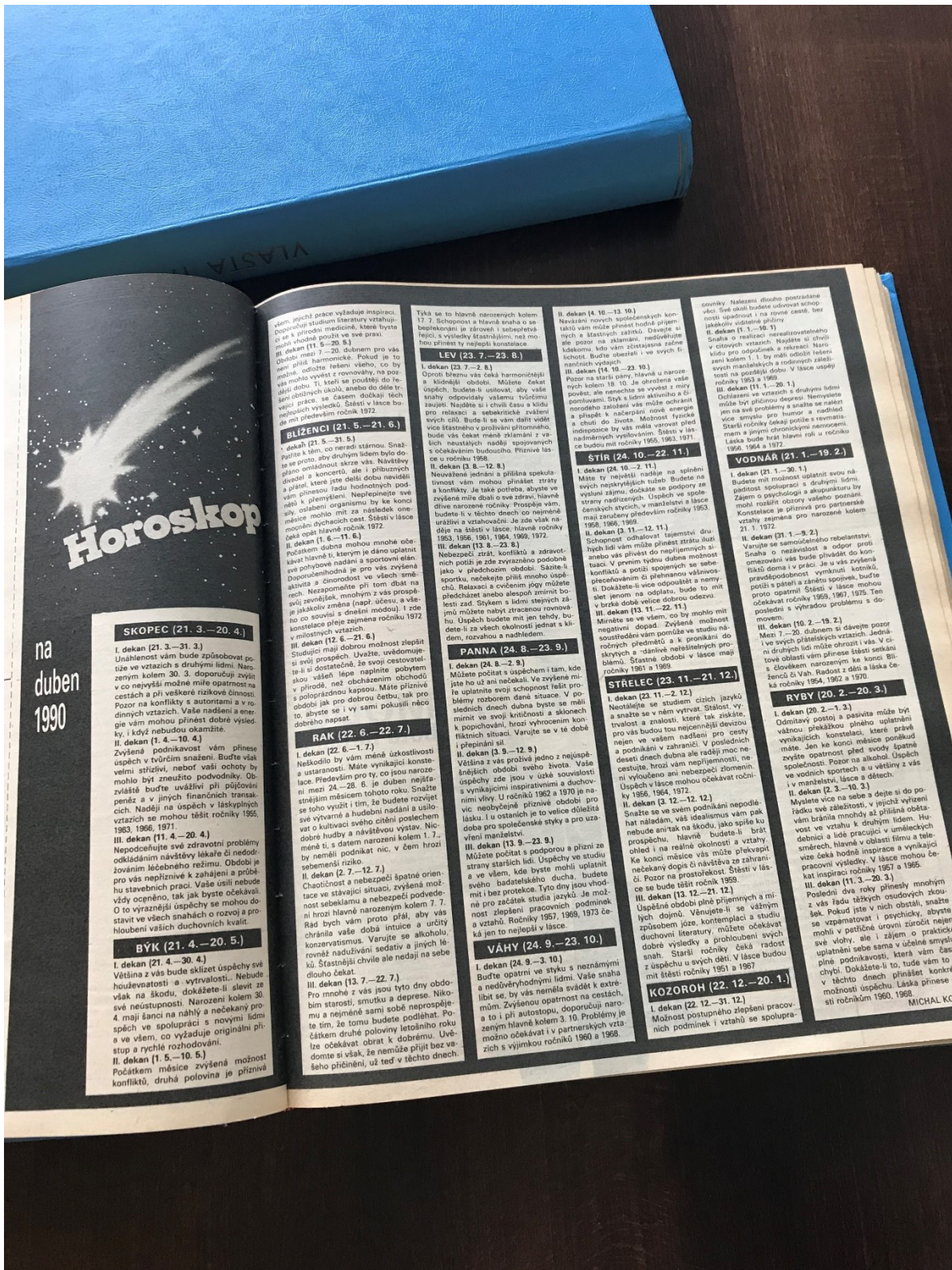

Každý má své místo, kam se rád vrací. Tím mým jsou východní Čechy. Od Adršpašských skal po Žamberk, od Dešné po Trosky. Narodila jsem se v Praze, ale kořeny předků patří právě do Východočeského kraje. V starém rodinném albu jsem objevila fotografii babičky – Rosalie – narozené roku 1843 v Kyšperku, dnešním Letohradě. Odmala jsem slyšela, že jsem jí podobná. Kolega fotograf mě naaranžoval a vyfotil. Podobu můžete porovnat i vy. A třeba i po této praprababičce Rosalii jsem zdělila lásku ke kraji.

Obrázek č.9B časopis Vlasta ročník 45/1991

Obrázek č.10 časopis *Vlasta* ročník 44/1990

VELETRŽNÍ PŘEDPLATNÉ
Kreativita
 OBJEDNÁVATEL: SE...
 OBJEDNÁVATEL: SE...

TO KOUZELNÉ SLOVO ZNÍ *SEZAM INT*
 Pro vaši lásku hranice neplatí — šance pro 100 000 z vás

Vodičkova 32, Praha
 Masarykova 125, Ústí nad Labem

VÁŠHO PARTNERA BUDEME HLEDAT V ČESKOSLOVENSKU A NA MORAVĚ, SLEZSKU I NA SLOVENSKU. ALE NEBOJTE SE, NEJEDNÁ O ŽENY, BYT POUZE ODTUD.

A B C D E F
G H J K L M

1. Hledáte partnera a nevylučujete, že může být i někde jinde než v Československu? Věříte, že tvář člověka, se kterým se chcete seznámit, vám pomůže poznat, jaký je? Chcete se zbavit samoty a nevíte jak na to? Pak patříte mezi 100 000 zájemců, kterým je určen tento dotazník. Je úplně první z nové řady a má jediný cíl — nalézt pro vás partnera, kterého jste si vždy přáli. Stačí k tomu málo. Prohlédněte si následující fotografie a v klidu vychutnejte možnost dívat se do tváře svého štěstí. Už jste si vybrali? Jste svobodná a jste předsvědčena, že partner, se kterým byste se nejlépe cítila, vypadá jako pán G, H, J, K, L, M v dolní řadě? Jste svobodný a víte, že vaše partnerka se nejvíce podobá slečně či paní, označené písmenem A, B, C, D, E, F v horní řadě? Potom, je-li vám alespoň osmnáct let, napište do obdělňičku vami zvolené písmeno.

2. Váš partner již má tvář. Jistě na něj však kladete další požadavky. Jaký by měl být? Zakřížkujte, prosím, jeho sedm nejdůležitějších vlastností či zájmů.
 veselý
 čestný
 romantický
 spolehlivý
 chápatel
 energický
 něžný
 sportovně založený
 milovník hudby
 kulturně založený
 se zájmem o přírodu
 příznivec cestování
 vyznávající hobby
 se zájmem o veřejné dění

3. Pokud souhlasíte, bude váš protějšek vybírán z ČSFR, SRN i Rakouska. Zakřížkujte, prosím, čemu dáváte přednost.
 není důležité
 občan ČSFR
 SRN
 Rakousko
 odjinud (vypíšte)

4. Nyní přesně víte, jaký má být člověk, se kterým se chcete seznámit. Ale ani sebelépe zvolený partner vám nezaručuje, jaký si přejete, pokud nebude založen na pevných základech. Přečtěte si pečlivě následující požadavky a zakřížkujte šest nejdůležitějších pilířů partnerského vztahu.
 přiměřený věk
 podobný charakter
 odpovídající postavení
 vztah k dětem
 tolerance
 rovnoprávnost
 společné zájmy
 životní úroveň
 náboženství
 zdraví
 jistota v rodině
 sexuální harmonie

5. Teď je řada na vás. Prozradte nám něco o sobě
 Jméno: .....
 Příjmení .....
 Adresa — ulice .....
 místo .....
 PSČ: ..... stát: .....
 Stav: svobodný (á) Celé datum narození .....
 (zakřížkujte) rozvedený (á) Počet dětí .....
 vdova — vdovec
 Vzdělání: základní Vaše výška .....
 (zakřížkujte) střední Jste kuřák? .....
 (napište ano či ne)
 vysokoškolské Jste věřící? .....

NEJENÍ VĚTŠÍ CHYBY NEŽ PŘESTAT ZKOUŠET.
 J. W. GOETHE

6. Zbývá poslední krůček k tomu, abychom pro vás z tisíců možných partnerů vybrali ty nejvhodnější. Poukažte zelenou složenku 100.— Kčs na adresu:
SEZAM INT. spol. s r.o.
 Komerční banka
 Ústí nad Labem
 bankovní účet 209-40-411

Neseženete-li zelenou složenku, pak použijte poštovní poukázky „C“, kterou poukážete částku na „uztí adresu, na kterou budete také odeslat Váš vyplněný dotazník:
SEZAM INT. spol. s r.o.
 Pošt. příhr. 83
 Ústí nad Labem
 PSČ 400 21

Vyplněný dotazník vloďte do obálky, zašlete jej na stejnou adresu a vše ostatní již zařídíme my. Co tedy bude následovat? Nejdříve projde váš dotazník výběrem v centrálním počítači, ve kterém jsou shromážděny všechny nabídky z ČSFR, SRN a Rakouska. Program, podle kterého vám budeme hledat partnera, byl sestaven s nejvyšší možnou pečlivostí a na jeho řešení se podíleli psycholog, špičkový odborník na otázky partnerských vztahů, sexuolog, genetik, sociolog, urbanista, matematik i umělec. Po zpracování vám zašleme 1 až 5 adres hodí. Bezplatně vám poskytneme na prvních schůzkách s novým partnerem a přiložíme i nabídku domácích a zahraničních akcí, kterých se můžete přednostně zúčastnit, rozhodnete-li se využít k seznámení některé z našich kolektivních příležitostí. A co když se nám při nejlepší vůli nepodaří představit vám partnera vašich představ? Nic není ztraceno. Patrně dotazníku a ještě nebyl tudíž zaznamenán v paměti našeho počítače. Napište nám tedy znovu, po třech měsících budou vaše data znovu bezplatně zařazena do výběru a vyhledáme vám 1 až 5 nových kandidátů. Za náš dotazník zaplatíte 100.— Kčs. Naše příležitost je určena pro 100 000 z vás. To už stojí za to, nemyslíte? Jsme poctění vaší důvěrou, kterou nezklameme. Váš

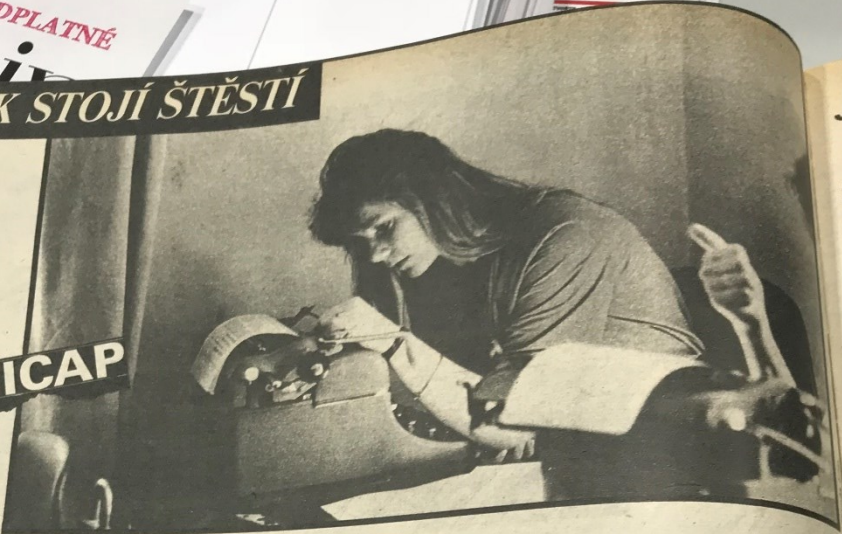
SEZAM INT
 spol. s r.o.

Obrázek č.11 časopis *Vlasta* ročník 44/1990

Kreativ
 VELETRŽNÍ PŘEDPLATNÉ
Kreativ
 KOLIK STOJÍ ŠTĚSTÍ

HANDICAP

Trochu jako byste vjeli nedopatřením do ráje. Pražan, sotva nadýchne nefalšovaný kyslík ochuzený o smogy, je hozen přímo do atlasu rostlin, do přírody vonící pryskyřicí. Na horské krkonošské louce v Jánských Lázních stojí domeček (žlutý a omšelý), v tom domečku je školička (dvoulétná, ekonomická) a v té školíčce žáci (se změněnou pracovní schopností). A už jsme venku z idyl.

ZAČAROVANÁ ŠKOLA

Raz, dva, tři, teď! Psací stroje lomoží jako o život. Stop! Minuta! Sečíst počet úhozů a odpočítat chybně. Páni, žasnou nad počtem 150 úhozů. Káva totiž může psát jen jednou, zdravou rukou. Zítřka jde na státnici z těsnopisu. Holka hezká jako obrázek, stejně jako ostatní. Jen některé mají deformované prsty či celé ruce, hodné z nich vypadá jako by tu byly nedopatřením. Nemylme se, je to pro ně poslední šance, protože se svým postižením nejsou schopny absolvovat běžnou střední školu. Nejčastější diagnózy — porázové následky, svalová ochablost, obrna, částečné ochrnutí, problémy s páteří.

Internátní obchodní škola s celostátní působností v Jánských Lázních je v provozu dále než 30 let. Přijímá ty, co ukončili základní školu, až do věku 45 let. Starších příchází málo, průměrný věk je kolem dvacítky, převážují dívky. Pres stálou a usilovnou propagací je škola jako začarovaná. Málo se o ní ví i na místech, kde by mělo být jasno. Jedna nádhavná dlouhoholáška z Moravy sem přicestovala, aniž by jí to ve škole, na národním výboru či v nemocnici někdo poradil, o existenci školy se dočetla v novinách náhodou.

MUDr. Zbyněk Filip, který ji přijímal jako posudkový lékař na ONV v Trutnově, se zděsil, když zjistil, že slečna schovává ruku za zády proto, že má na paži nasazenou dětskou miniaturní protézu, jako výmluvný důkaz zdravotní péče. Posudkově komise, které o téhle speciální „ekonomice“ věděly, měly často zkreslené představy, viz památný výrok jedné z nich: „Žák komise doporučuje studium na ekonomické škole v Jánských Lázních, protože je toho schopen a je pro něj vhodné.“

Naopak zase nelenily občas poslat uchazeče, kteří nebyli s to zvládnout nároky výuky a pohybu v budově. Nešlo například starat se o někoho se stavy nesoběstačnosti, o vozíčkáře (dům není bez bariér) nebo o intelektově velmi slabé.

DŮM, KTERÝ ZŮSTAL JEN NA PAPIŘE

Už v roce 1976 byla jasná dohoda všech možných činitelů, včetně souhlasu KRNA-Pu, že postaví novou ekonomickou školu jako výcvikové středisko s celostátní působností, neboť starý objekt se až příliš skromně křčil. Nedovolili dát žákům víc než dvouleté vzdělání se základy administrativy, avšak bez potřebné maturity. Omezený prostor a vnitřní vybavení školy už předem vyřadilo mnoho adeptů o studium. Nová budova počítala s vybudováním čtyřleté ekonomické školy zakončené maturitní zkouškou, domu bez bariér i pro vozíčkáře a nesnadno se pohybující.

Východočeský kraj byl „v experimentu“, akce Krkonoše byla pozhnaná, peníze se našly. Do projektu se vešel i bazén, rafinované vybavení u šedé civilní obrany jako nutnost pro případ atomového útoku. Chápali to lépe a rychleji než vysvětlování nezbytnosti mít bazén pro nemocné. Okolnosti jen nahřávaly úspěchu, objevili tu i ochotného dodavatele, polské stavbaře. Jenže 14 miliónů, kolik měl domek tehdy stát, se naráz kamsi propadlo, experiment skončil a akce Krkonoše dohasínala. Každý další rok znamenal nárůst stavebních nákladů, dnes už by činily 56 miliónů a později víc. Otálení se tedy nevyplácí a je nebezpečné.

Copak lze pokračovat v slepě sociální politice, kdy starost, řekněme o člověka po úraze, se vyčerpala už operací, krátkou rehabilitací a přidělením invalidního důchodu? V lepším případě snad ještě zařazením jednoduché práce pro postiženého chytrých hlav, přemýšlivých mozků jsme tak ztratili! Nebyť zdejší obchodní školy byly by šance ještě slabší. Ale co dál? Hodně absolventů se snažilo během dalších let doplnit si středoškolské vzdělání maturitou, pracně a složitě, po dalším zkoumání má jedna pětina z nich zaměstnání, neodpovídající ani kvalifikaci ve škole. V lepším případě končí jako administrativní pracovníci, sekretárky, referenti, u počítače, v horším případě jako vrátní, telegrafisté, dělníci, pomocné síly. Jen částečně za to může jejich menší průbojnost, spíše se projevuje nedůvěra zaměstnavatelů, validé a lidé se změnou pracovní schopnosti si obvykle váží práce víc než zdraví kolegové.

Když jsem nedávno mluvila se studentkami v Jánských Lázních, žádná ještě neměla místo, kam nastoupí.

Těšily se do života, pryč z těsného kruhu školních povinností, přísného režimu na internátě. A taky se trochu bály. Jakkoli přijmou venku? Jako mrzáčky hodné povstání a odklízení do kouta, nebo jako nemocné, byť s trochu složitějším životním startem? Pochopí, že tyhle dívky zbytně nebrečí a jsou dračice do práce, stejně jako třeba do fotbalu a lyžování? Zkrátka, že netouží sedět doma a mezi počítáním much čekat na poštačku s invalidním důchodem. Dostalo se jim vzdělání, cosi umějí, čimsi se mohou stát. Mit tak možnost důkladnější se vzdělávat, sáhly by na dno svých sil, schopnosti, intelektu. Možná, že by z nich pak mohly být nejen pečlivé úřednice, ale snad i překladatelky, redaktorky, kdoví. Je 56 miliónů, kolik by stála dnes stavba nové školy, opravdu tak vysoká cena, když se za ni dá poridit štěstí z pocitu plného lidského uplatnění?

MIRJANA NIMRICHTROVA
 FOTOGRAFOVALA
 ZUZANA STRAKOVA

Hledáte zdravotně postiženého partnera? Napište si o bližší informace na adresu: META, v. p. SI v ČR, seznamovací služba Klíč, ul. 17. listopadu 258, 530 02 Pardubice

JSTI

Až ve Vlastě většina učas seznamovac spol. s r. o. f adres, které bližším tečí znatky, o kt jsou předb s prvni schopni p zprávu o p

Co mů každý do vyjadřujíc bo pisate práci s v připomin jsmo je i ho datni

Konst Vlasty i že tvaň věkový dou v věk pit silo n hlavní let, al desát stali sezn Odp cuje Čim věr ner hra a p tin již že ze pi r h

Obrázek č.12 časopis Vlasta ročník 44/1990

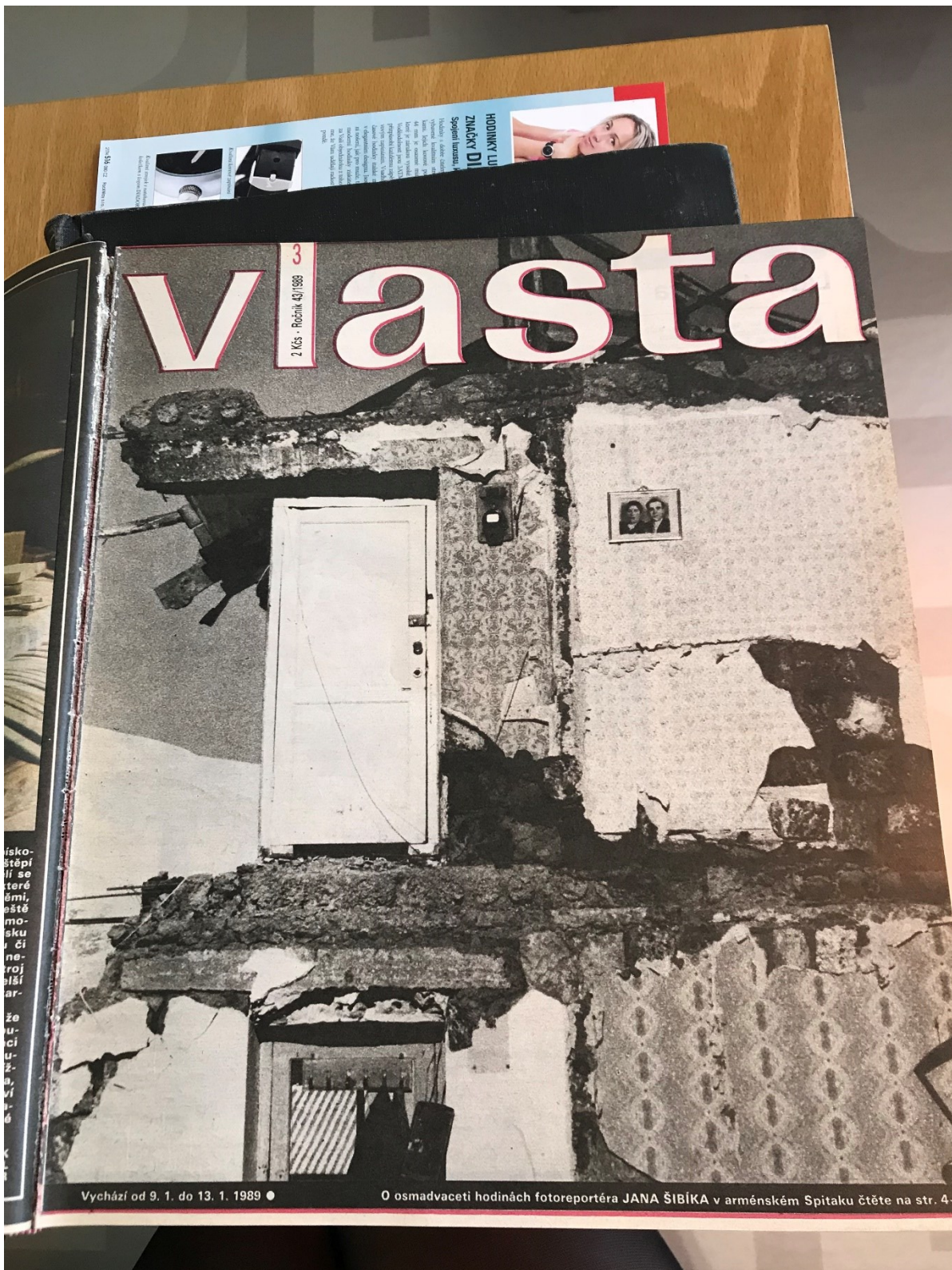
Obrázek č.12A časopis *Vlasta* ročník 42/1988

Obrázek č.12B časopis *Vlasta* ročník 42/1988

Obrázek č.13A časopis *Vlasta* ročník 43/1989

Obrázek č.13B časopis *Vlasta* ročník 43/1989

Obrázek č.14A časopis *Vlasta* ročník 44/1990

Obrázek č.14B časopis *Vlasta* ročník 44/1990

lastník zachovat h
á finanční příspěv
Soukromé budovy
ásterů a hradů jsou
srovnat majitelů
něny v hotely, čas
ejnosti.
ěru jsou památko
itorických měst ve
slouží veřejnosti.
obchodování i jne
kávání finanční
řít vedle daní rů
loterii až ke stá
mu účtu.
jednotlivých ob
rétní lidé, kteří
ebo obdržet po
máhají vytvořit
ostředí, spoko
ENKA MANDOVÁ
snímek z archívu
být na čas
a představit
a z méně ob
hledat nový
n o naší př
dině. Bude
na, pozor
gických slopy

Vychází od 8. 4. do 12. 4. 1991 • Člen Činoherního klubu — herec Ondřej Vetchý na snímku Daniely Sýkorové.

Obrázek č.15A časopis *Vlasta* ročník 45/1991

Obrázek č.15B časopis *Vlasta* ročník 45/1991

Kosmetický salón příroda
ÚNOR

jsou předpoy
A RAJČATY
 500 g čer
 slaniny, 1 ci
 proudem vody
 sperme, oči-
 3cm kousky
 minut vařme
 Mezitím vloží
 i kostičky po-
 a společně 10
 ložím do va-
 spůlme a od-
 jaděrka Du-
 snky. Fazolky
 mžem otu-
 síme. Sejm-
 minky pokr-
 a pokrmy ne-
 jen prohlá-
 što štouche-

1, 1 kelímek
 86 smetaný
 mlká cibule,
 stu
 sžolek stro-
 minut v mas-
 li pokračuje
 sžpuštěním
 mame z ob-
 tne fazolky
 a mrazíme
 se smetanou
 a masokem

V HEDVÁBÍ DO SPOLEČNOSTI

HEDVA
 tkalcovny hedvábi nabízí
 Módní novinka
SPOLEČENSKY BROKÁT
 51.985
 Zele nový typ dámské šatovky
 a využitím postřihového efektu.
 Na šicím vyřábí dovážena efek-
 ni lehká přile jemny květinový mo-
 tiv.
 Společenská šatovka se vyznačuje
 lehkostí a splyvavostí. Doporučuje
 společenské šaty.
 SMC: 57,- Kčs
 Šíře: 95 cm
 Materiál: 34 % AT, 39 % PES, 16 %
 PAD, 11 % REXOR

Módní novinka
KALMIE
 Dívčí společenská šatovka vyzo-
 rovená s požadavky současné mó-
 dy v odlehčeném a splyvavém pro-
 vedení z dováženého tricotového
 hedvábi, které je rovinnou náhra-
 doou právě hedvábné kvality.
 Jemny nevyrazny vytřkany motvy je
 zdůraznen použitím vádřového
 hedvábi, které tvoří lehký bílý
 efekt.
 SMC: 42,- Kčs
 Šíře: 90 cm
 Materiál: 60 % AT, 30 % PAD, 10 %
 VS

Módní novinka
GRETA
 Dámská hedvábná šatovka s mód-
 ním zakáským vzorováním zdůra-
 ňujícím lesk a mat. Materiálové
 složení zaručuje velmi dobré užité
 vlastnosti, především příjemný
 omak a splyvavost. Šatovka je ur-
 čena pro denní i malé společenské
 příležitosti.
 SMC: 75,- Kčs
 Šíře: 95 cm
 Materiál: 39 % PES, 61 % AC

Všechny hedvábných šatovek na požádání začle a vaší objednávkou vyřídí
PODNIKOVÁ PRODEJNA HEDVA
 Slovanská 20
 781 01 Šumperk

Objeřnání Objeřnávky zasílejte na korespondenčním listku, budou vyřizovány v pořadí
 podle doručení na prodejnu. V případě mimořádného zájmu laškavě omluvte delší dobu
 čekání.

PRÁDLO
 — vizítka
 každé ženy

KATEŘINA
 bežešvá tvarovaná podprsen-
 ka z PES úpletu s bavlněnou
 úpravou. Je vhodná pro štíhle
 i plnější postavy. Velikosti 70,
 75 a 80 B, barva bílá, cena 61
 Kčs.

MONIKA
 krajková podprsenka, záda z laste-
 xu. Košíčky s laminovanou vložkou,
 zúžená ve švu kosticemi. Vhodná
 pro štíhle i plnější postavy. Veli-
 kosti 65 až 85 B, barva bílá, cena 78
 Kčs.

GITA
 bežešvá tvarovaná podprsenka
 z jemného PES úpletu se zapíná-
 ním vpředu. Doporučujeme vyhrá-
 ně pro štíhle postavy. Velikosti 70,
 75 a 80 B, barva bílá, cena 81 Kčs.

MARTA
 osvědčený tvar saténové podpr-
 senky, především pro silnější po-
 stavty. Je velmi vhodná pod pracov-
 ní oděv, protože je ušita z přírodní-
 ho materiálu, který dobře saje pot
 a snáší i vyšší teploty prací lázně.
 Velikosti 70 až 105 B, barva bílá, ce-
 na u vel. 75 až 95 — 35 Kčs, u vel.
 100 a 105 — 42 Kčs.

Na dobírku zasílá zásilková služba podniku
ÚPAVAN TRUTNOV, Havlíčkova 19 541 30 Trutnov.

VLASTA 7

31

Obrázek č.16A časopis Vlasta ročník 42/1988

Společenská halenka

hby v rukávoch šlancích dla značení a šlepane

UNIVERZÁLNÍ OTVÍRAČ KZ — je upřesoben k všestrannému použití. Dají se jím otevřít plechové konzervy, odzátkovat uzávěry lahví, uvolnit závitovací víčka na sklenicích a prorazit otvor do plechovek. Otvírač má příjemný design, celková délka 180 mm.

Obj. č.: 418 012 80 Kčs
Zboží zasíláme na dobírku do vyprodání skládových zásob. V písemné objednávce uveďte název výrobku, objednáací číslo, cenu, počet kusů a vaši zpáteční adresu. Píšte na známou adresu pohodlných nákupů:

zásilkový obchod
MAGNET
532 36 Pardubice

šme a ne-
ne olej, ci-
ššek, kos-
micháme,
kou, osoli-
omicháme
podávám
nudlička-
odle sezó-
i, bude se
ředložíme
RYŽI
g hladké
iny, 4 no-
sušených
u kapustu
přidáme
né houby
z mouky
liku, zředí-
zmicháme
ne, okofe-
dosolíme.
y nakráje-
žené sis-
podáváme

katír, sůl
neloupe-
timetrová
na plechu
nesmíme
ory pákné
ory hotové.
mlékem či
silné jed-
brambory
podáváme s
A ROŽNÍ
ppl, sůl, te-
41

... I NA PRACOVISTI MŮŽETE BYT ELEGANTNÍ ...

Nabízíme jednotné oblečení velkým i malým pracovním kolektivům Soukromníkům na dpírku, podnikům na fakturu

Vzor 1 Kčs 120,- Vzor 29 Kčs 105,- Vzor 67 Kčs 110,-

Vzor 1 — propínací šaty, černé lemované, materiál Ba/PES
Velikosti: (objem přes prsa) 84, 92, 96, 100, 108
Vzor 29 — propínací šaty, zdobené bílou légou, materiál bavlna
Velikosti: 84, 92, 96, 100, 108, 112, 120, 128
Vzor 67 — šaty přes hlavu, černé zdobené, materiál Ba/PES
Velikosti: (objem přes prsa) 84, 92, 96, 100, 108

Dodáváme ve výškové skupině 170 cm
Minimální dodávka na dobírku 2 ks
Minimální dodávka na fakturu 50 ks

OPOS zásilková služba
Osvobození 828
735 14 Orlová-Lutyně

NA POČÁTKU BYLO SLOVO

Převyprávěné a komentované legendy NOVÉHO ZÁKONA. Snahou autora je pomocí čtenářům porozumět novému symbolice. Kniha je doplněna barevnými výtvarnými ilustracemi, výtvarnými a jazykovými rejstříkem. Můžete si objednat pod číslem 1.

1. Z. KOSIDOWSKI — NA POČÁTKU BYLO SLOVO 45.—
2. DOMOV A DOMÁCNOST 96.—
Kniha navazuje na kuchařku Hospodyňkám A—Z, která byla mezi čtenářkami velmi oblíbená. Přinese ještě více hospodyňkám mnoho inspirujících podnětů při každodenní práci v domácnosti. 90 celostránkových barevných fotografií a výjde koncem roku 1999.
3. A. GOLOVKIN, M. KLIOK — ROZKVETLÁ ZAHRADEK 45.—
Publikace je věnována krásným zahradám. V prvním díle se seznámíme s letničkami, ve druhém s trvalkami, třetí díl přinese přehled dřevin a architektonických doplňků zahrad. Podrobné popisy jednotlivých druhů spolu s fotografiemi a kresbami.
4. PASEKOVÝ ASTROLOGICKÝ KALENDAŘ — ROK 1991 26.—
Kalenář poradí, kdy se věnovat podnikání, kdy lásce, nebo jen rozjímaní nad vlastním osudem. Rborb planetární situace na každý týden. Kurzirovi přibude z dějin astrologie. Rbortory povah z pisma.
5. USPORNÁ KUCHAŘKA ANUŠE KEJROVÉ 40.—
Ačkoli od vzniku kuchařky uplynulo již několik desetiletí, jsou recepty stále aktuální. Kniha přináší celý spektrum české kuchyně od polévek po moučníky. Kniha navíc okouzlí i svým jazykem, z něhož na nás dýchne vůně babiččiny kuchyně.
6. KORENÍ — HOUBY — VINO 50.—
V jedné kuchařské knize najdeme množství inspirujících receptů z pera nejzkušenějších odborníků. Dozvíme se, jak používat, sbírat, sušit a konzervovat houby, jak servírovat a vychutnávat víno. Kniha je doplněna množstvími fotografiemi.
7. ROSTLINY V INTERIERU 44.—
Příhodný obrazový atlas pro chalupáře, chatáře i zahrádkáře. Pro všechny, kteří si nedove- dou představit prostředí kolem sebe bez zeleně. 35 barevných listů.
8. 3x SATURN — DETEKTIVKA 39.—
9. 3x SATURN — SCI-FI 38.—
Kniha do kapsy pro milovníky napětí a fantastiky na cesty, dovolenou i chvíle odpočinku.
10. MILOSTNÁ DUETA 35.—
Vrhač muža a žany patří k nejrozšířenějším tématům novodobé literatury. Tento sborbor odborníků. Dozvíme se, jak používat, sbírat, sušit a konzervovat houby, jak servírovat a vychutnávat víno. Kniha je doplněna množstvími fotografiemi.
11. VELETUCET 46.—
Základem knihy je 144 kresb našich neznámějších karikaturistů, kteří vtipně glosojí svět vědy a techniky. Jména Barták, Holy, Hrubý, Jiránek, Matuška, Nepraš, Renčín, Sliva — to je zaručí, že si každý milovník kresleného humoru přijde na své.
12. S. HOLÝ — SVĚT JE BAJEČNÉ MÍSTO K NAROZENÍ 23.—
Kniha tohoto kreslíře a karikaturisty si naše knihkupci vybrala proto, že jeho poetická a uhrančivé kresby se vyznačují běžnému průměru tohoto žánru. Autor je též znám jako otec mnoha kreslených televizních seriálů, která si oblíbil každé malé dítě.
13. F. ČUBA — E. DIVILÁ — CESTY K PROSPERITĚ 26.—
Slušovický model je, zvláště v poslední době, vystaven odborníky i laiky často zdrcující kritice. O tom, jak tento podnik funguje, a proč má tak dobré výsledky se dozvíme z pera autorů nejpopulárnějších.
14. ITALIE 90 — I — OČEKÁVÁNÍ — MS V KOPANÉ 45.—
Náhlednutí do zákulisí příprav mistrů. Seznámíme se stadiony, prognózy trenérů a známých osobností. Krátký pohled do historie. Vydje v květnu 1990, ještě před MS. Bohatá foto- dokumentace.
15. ITALIE 90 — II — RADOST — MS V KOPANÉ 45.—
Příběh mistrůviny. Nejkrásnější góly, nejúspěšnější hráči, nejlepší mužstva. Zajímavé foto- dokumentace. Krátký pohled do historie. Vydje v květnu 1990, ještě před MS. Bohatá foto- dokumentace.
16. J. JANOUŠEK, P. VITOUŠ — IVAN LENDL 25.—
Oslavná sportovní kariéra a triumf pevné vůle. Cilevědomost, zdravé sebevědomí, tvrdá práce. Zadní divka československého a světového tenisu. Objasnění nuceného odchodu do zahraničí v roce 1984.
17. A. DUMAS — HRABĚ MONTE CHRISTO I+II 80.—
Příběh tajemného hraběte, který nevině odsouzeného vězně, který uprchl z nelidské věz- nice na ostrově If a zasloužil svůj život pomstě. Jedno z nejvládnějších děl světové dobro- družné literatury.
18. J. FELIX — FAUNA ASIE 75.—
Velká přírodovědná encyklopedie, seznamující čtenáře s nejběžnějšími druhy živočišné ří- še asijského kontinentu. 500 barevných obrázků.
19. G. TROJEPOLSKÝ — BILÝ BIM 18.—
Lyrický příběh o pejskovi Bimovi, příhody jeho poznávání světa, dobré i trpké zkušenosti s lidmi. Pro všechny malé děti, které mají rády zvířata.
20. I. KARNAUCHOVÁ — KRÁSA NĚSMÍRNÁ 50.—
Výběr nejkrásnějších ruských pohádek, které provázejí děti již několik generací. Pro začá- tek čtenáře. Kouzelné klasické ilustrace.
21. O. ČERNÝ — PETR A HANKA 70.—
Souhrnná redice úspěšných sešitů, doplněná jedním novým příběhem, tvoří osobitou en- cyklopedii pro nejmenší. Oblíbení hrdinové Petr a Hanka provázejí děti tajuplným světem poučení a záhad.
22. BOHATÝŘI DÁVNÝCH ČASŮ 60.—
Pohádkové příběhy, v nichž udatní hrdinové bojují za lásku, štěstí a spravedlnost. Pro začá- tek čtenáře.
23. J. LONDON — MEZI ZLATOKOPY 40.—
Sedmnáct dobrodružných příběhů plných drsné přírody, chlapeckého přátelství a lásky ke zvířeti. Exkluzivně vyprávěná publikace.

Objednávám na dobírku knihy, jejichž pořadová čísla jsou označena. Objednávky budoume vřizovat podle pořadí, až do vyčerpání skládových zásob.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

21 22 23

Příjmení, jméno .....
ulice .....
PSC .....
místo .....

Knihna Slovanský dům
Na příkopě 31
117 07 Praha 1

TELETRŽNÍ PŘEDPLATNÉ

JANA už to zná ...

Přeměňte své kulaté břicho na břicho ploché

Denně jen pět minut - a
vrátí se vám perfektní
postava.

Sedavá práce, málo pohybu a
žádná sportovní činnost - má za
následek nehezke břicho, které
překáží a je nepohodlné. Ale teď
se to změní:

**Přístroj pro zhubnutí -
odstranění tuku z břišní
partie - v pěti minutách
pro muže i ženy**

Při minimálních nákladech
Vám přinese maximum
cvičební kvality.
Už brzy budete
opět pyšní
na své ploché
a pevné
břicho!

Vyřeší problémy s
nadbytečnými centi-
metry a kilogramy!

Pro ideální postavu
bez nepěkných tukov-
ých polštářů.

495,- Kč
obj.č. 0140

Vědci objevili nový přípravek pro dlouhé vlasy.
Nádherné "mladistvé vlasy" v rekordním čase
opět dosažitelné: **DELSÍ · SILNĚJŠÍ · HUSTŠÍ!**

- Super Hair může okamžitě podpořit růst vlasů!
- Super Hair může slabé vlasy enormě zesílit!
- Super Hair může posílit vlasy až do konečků!

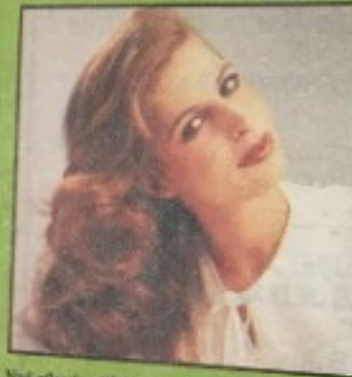
Objednací kupón zásilkové služby
"Jana už to zná"

ANO, zájmem objednávám:
krá. ověřovací nástroj
obj.č. 01400 2x 495 Kčs
krá. Super Hair obj.č.
300000 2x 493 Kčs

Objednací kupón
zašlete na adresu:
Zásilková služba
JANA
VLADISLAVOVA 24
110 00 PRAHA 1

Za pomocí nového přípravku pro dlouhé vlasy Super Hair, který je vědecky od-
stoupen, budete Vaše vlasy přirovnat
ke: **Delší** - **Silnější** - **Hustší**
pramenit a bohatší typu vlasů. Obsažené
léčivé látky snižují přirozený úbytek vlasů
pomocí do každodenní péče.

**Buďte krásná díky účinné-
mu modernímu příprav-
ku pro růst vlasů.**

Nad očekávaným účinkem přípravku Super Hair ad-
mirete. Tento vlasový aktivátor účinkuje i též pro muže!
Přírodní Super Hair přetvoří a pečujete o každý jed-
notlivý vlas až do piného, pohádkové kráseňho
úspěš!

Obrázek č.17 časopis *Vlasta* ročník 44/1991

své kolegy inženýr Barvíř. Blik, blik, blik! — rozvěcuje se řada zárovek na tabuli před ním. Prostým součtem hlasů dospíváme k závěru, že výrobek odpovídá kvalitě deklarované výrobcem, i ostatním požadavkům. Punktum.

Pak to začalo frčet jedno za druhým. „Dvanáct set sedmdesát dva — kuřecí plátky po staročesku!“

S každou novou položkou nabývám přesvědčení, že jsem strašně ráda obvyčejným spotřebitelem. Jím totiž, když chci. Nemám to v pracovním úvazku. Musila bych se vždy den před hodnocením posít, abych ušla šíř záběru. Tentýž den byly na programu ještě různé zeleninové saláty, slusovičky nápoj Kvatro, posledním božím byly — ano, i tento sortiment sem patří — cigarety Atlantis. A to pomijím z úspěšných důvodů výrobky dovozené.

JABLKO V ŠUPLĚŘE — ZASTAVENÍ DRUHÉ V TERENU

Mými průvodci se stali pracovníci Krajského inspektorátu CZPI pro Středočeský kraj — ředitel, inženýr Miloš Vávra, tandem inspektorů pro kontrolu jakosti ovoce a zeleniny, Miroslav Filoun a Josef Stachura.

Cílem naší cesty se stala obytový sklad v Kladně. Já se tady poprvé v životě ocitla v dokonalém zajetí pečáků čili přepravců, v nichž voněla cibule, jablka a broskve. Couhala mrkev, paprika, nakukovaly okurky sádkové, odpočíval kvěťák. Na expedici čekaly hrušky a rajčata a bůh ví, co ještě. Jedním dechem třeba p. dotknout, že moji průvodci jsou nejen znalci nejružnějších odrůd, ale rovněž s sebou vozi neúprosné normy. Jsou to lidé, kteří dnes v Kladně, zítra třeba v Kolíně, pozítří v poslední vesničce daného regionu, přijedou, namátkou vyberou z několika druhů ovoce a zeleniny vždy pět přepravků. Ty vlastně rukama přetřídí, ohodnotí, sepiší zjištěné, vypočítají procentuální podíl vad, případně přehodnotí jakost a udělí blokovou pokutu. Tady nebo tam se za pár týdnů objeví znovu. Dost nevděčná role, nemám pravdu?

Jestliže orientační zkouška dusičnanů podle nitrotestu (papírky, které na štávu

plodu zareagují zabarvením) je povážlivá, odvářejí vzor. Tím je plodům zastaveno období vyhodnocení laboratorní zkoušky.

Ne. Nezávidím jsem, když stáji u naložené do ráli přepravky, z nichž vyteká shnilá šťáva hrušek Solanek a Klapovek. Zato stáje jablka mi ušarovaly. Stále jsem velmi blízko, když došlo na odrůdu James Griewer. Na chvíli pravdy, zda dodavatel právem označil zboží jako jedničku. V jedné přepravce se až na dně krčili mali, bledozelení bličko musí odpovídat nejen také velikostí, Josef Štávec — představte si kovovou tyčku čtyřhrannou, s posuvným jezdcem, na jejímž konci je nastavitelná skruž. Pět a půl centimetru je nejmenší možný průměr James Griewu v 1. jakosti. Nedosahovalo jej 3,5 % dodaného zboží. Ten fakt byl věčný, podiváná na posuvné měřičko speciální úpravy, dovezené ze Španělska, fascinující!

STOP—TESTY POD VAŠÍ KONTROLOU

V září se uskutečnilo hodnocení jakosti chleba z celé České republiky. Šlo o takzvaný STOP—TEST, který ukázal jakost určitého sortimentu v dané chvíli.

V dalších měsících... Ba ne, neprozradím. Treba by se jednotliví výrobci už soustředili předem. Co říkáte? A nám jde přeci o to, aby nás nešidili nejen v kontrolní dny, ale především ve dny všední. Těch je pořád nejvíce. Vidíte?

P. S. Sledujte titulek: IN-SPEKCE TESTUJE v některém ze říjnových čísel Vlasty.
HANA SMIDRKALOVÁ

SPORTKA

JAK HRÁT A VYHRÁT

R. SEROTIC
SPORTKA,
JAK HRÁT A VYHRÁT
z amerického originálu
světového bestselleru
THE ONLY WAY TO WIN AT LOTTO
cena.29 160 stran

Jedinečná příručka o sázkách typu
SPORTKA, SAZKA, MATEŠ (LOTTO)

upravená
pro potřeby
československého
sázkáře.
Konkrétní příklady rozpisů.
Taktika a strategie sázení.
Variace podle oblíbených čísel
a kapsy hráče. Otestované rozpis
Na československém knižním trhu
vychází publikace tohoto typu POPRVÉ

— objednací listek —

Objednávám příručku R. Serotica — Sportka, jak hrát a vyhrát ..... ks

Příjemní .....

Ulice ..... Kniha Slovanský dum

PSČ ..... Na příkopě 31

Místo ..... 117 07 Praha 1

Obrázek č.18 časopis Vlasta ročník 44/1991

Příloha č.2: Osobní rozhovory s redaktorkami (vlastní podklady)

Alena Šloufová

Jak jste se dostala k novinářině? Psala jste od malička?

„Ne, já jsem nepsala od malička. Dělal jsem obhajobu diplomky z psychologie. Nedělala jsem ani novinářinu a ten doktor, který mě vedl diplomovou práci mi na závěr řekl, že bych se měla zkusit dostat do Vlasty, že tam hledají někoho na dvoustranu Místo pro mne a pro rubriku Máš-li smutek na duši, svěř se tetě Miluši. Tak toho, kdo by odpovídal lidem na psychologické problémy. A já jsem se cítila, tak dobře, když jsem udělala tu diplomku tak dobře a že psychologie je teď moje, tak jsem se tam odvážila jít, našla jsem si v telefonním seznamu adresu. Takhle jsem fakt začínala. A oni mi řekli, ať donesu tu diplomku a dali mi tři náměty a že mám do určité doby přinést ty články. No tak jsem to udělala a oni mě vzali. No a začala jsem od prvního týdne co mě vzali dělat dvoustranu, což byl skok do vody. Ale mě to hrozně bavilo, takže to bylo v pohodě.“

Takže vy jste vůbec nestudovala žurnalistiku?

„Ne, studovala jsem na Pedagogické fakultě. Češtinu a soustředila jsem na psychologii. No a má diplomová práce byla Problémy psychologické interakce mezi učiteli a žáky. Jako dělala jsem spíš pedagogickou psychologii, ale tohle to mě ohromně chytilo, protože prostě se mi líbilo, když jsem byla velmi mladá, jsem si myslela, že fakt můžu radit. Asi tak po 10 letech, kdy jsem to dělala, tak jsem šla za šéfredaktorkou a říkala jsem, proč bych měla radit lidem, nejdřív jako teta Miluše a pak jako sestřenice Jana, protože v Dikobrazu, to byl tenkrát satirický časopis, vyšla rubrika, Máš-li smutek na duši, svěř se strýci Artuši. Takže šéfredaktorka rozhodla, že nebudu Miluše, že ten Dikobraz je fakt blbej, že nás zesměšňuje. A dala mi sestřenici Janu, takže jsem pár let byla sestřenice Jana.“

To bylo v jakém roce?

„Já jsem nastoupila vlastně v roce 1970, hned po fakultě. A byla jsem tam celkem 20 let, ale po 10 letech jsem řekla, že už se na to necítím a že chci dělat normálně rozhovory a normální novinářinu. No prostě to tak začalo, že jsem přestoupila do jiných rubrik. Ona sice řekla, že není tak blbá, aby zavedenou a oblíbenou rubriku zrušila, ale já jsem trvala na svém, takže tam

pak dala někoho jiného.“

A v těch letech, kterými se zabýváte vám jste byla?

„V těch letech jsem už byla šéfredaktorka. Protože já jsem v té redakci prošla všema postama. Od elévky, tety Miluše, sestřenice Jany, redaktorky, vedoucí oddělení, zástupkyně šéfredaktorky až v roce 1988 jsem se stala šéfredaktorkou.“

To je neuvěřitelný životní příběh...

„Já jsem prostě v 88 začala dělat tu šéfredaktorku a po 89 tam bylo hodnocení, kdo může zůstat ve vedení a to jsem v podstatě zůstala ve vedení. To bylo tzv. koaliční vedení, to se dělalo tak, že Občanské fórum udělalo takový velký plakát, kam napsala jména vše redaktorů, potom tam byly rubriky a na ty se muselo odpovídat křížkami a kdo měl nejvíc křížků, tak ten se dostal do vedení. No do vedení jsme se dostaly já a Marie Formáčková, která byla na prvním místě. Potom Hanka Nekudová, která byla za Občanské fórum a to čtvrtý byl kdo? To už nevím, ale to tam najdete v tyráži kdyžtak. Takže jsem zůstala a vzpomínám si, že v roce 1990 nebo 91 možná, že jsem poprosila na vedení na poradě, jestli můžu být zbavena té cti a zůstat jako normální redaktorka. A tam jsem právě dělala celý seriál potom Nejlepší babičky roku.“

A co na to vedení?

„Nic na to neřekli, ono to totiž mělo hlubší souvislosti.. Všichni viděli jak jsem naprosto odrovnaná, protože jsem se v té době i rozváděla a já jsem chtěla udělat tlustou čáru za svým životem, i co se týká Vlasty a co se týká všeho prostě. Takže jsem nejdřív dělala ten seriál a když pak skončil, to jsme vyhodnotili nejlepší babičky za přítomnosti stovek a stovek čtenářek a tak jsem ukončila Vlastu a šla jsem do jiného časopisu. Takže oni všichni věděli, jak mě všichni znali, já jsem byla z toho rozvodu naprosto vyřízená.“

Já se teď trošku vrátím, jak se vlastně vybírala témata ve Vlastě?

„To bylo jednoduchý, každý týden byla porada, kde každý měl přinést nějaký téma a buď se vybralo nebo se nevybralo. To bylo v té době, a to je i asi nyní, že se přijde s tématy a buď se vyberou nebo ne a když se nevyberou, tak musíte v podstatě hned vymyslet něco jiného. Já jsem měla tu kliku, že jsem tu redakci naplnila mladýma lidma už v tom 1988, měla jsem tam třeba Honzu Šibíka, kterej je teď světovej fotograf, že jo. Ten tehdy začínal u nás. A vlastně ty jeho fotky jsou v tomhle mimořádném vydání, to jsem vám přinesla. To jsem tenkrát domluvila

s tiskárnou, že nám to udělají přes noc, to bylo mimořádné číslo, které jsme neměli povolený. To jsem šla tenkrát na poradu ÚV KSČ a ještě se Zdenkem Hrabícou, ten měl taky mimořádný číslo ze Světa v obrazech. Tak jsme to tam odevzdali. “

A jak jste to vůbec dokázali, protože všechno bylo tenkrát na příděl...

„To nám právě všechno ty chlapy v té tiskárně udělali. “

A taky jste ho vydaly hodně rychle...

„Vydali jsme to rychle a víte co, já se vždycky hrozně směju, když jsou výroční dny jako jsou tyto, říkají, že časopisy byly pod komunistickou kudlou. Prostě Svaz žen s tím taky nesouhlasil, předsedkyně Svazu žen mi volala, že jí snad chci dohnat k sebevraždě, ale jako normální lidi to brali. To bylo okamžitě pryč to číslo. “

A když už se bavíme o Svazu žen... Dávaly vám jasné instrukce? Jak to fungovalo?

„Dávaly nám instrukce, každý týden jsem chodila na porady. Víte to bylo tak, že .. to se taky teď podivují, jak někteří dnes odsuzují Svaz žen jako komunistickou organizaci, musím říct, že já když se řekne Svaz žen, tak nevím funkcionářky v Panský ulici, ale vzpomínám na tisíce a tisíce úplně obyčejných žen na venkově, v malých městech. My jsme na příklad měli 70 brigád socialistické práce. Zní to strašlivě, ale my pro ty brigády dělali různé akce, třeba zkrášlovací, nebo jsme připravili programy.. já si pamatuji, že třeba v Ústí nad Labem jsme byli a byla to vždycky interakce redakce s těma obyčejnýma ženskýma. Brigáda socialistický práce nebyla na ÚV, že jo. My jsme jezdili fakt do terénu. A na těch vesnicích a malých městech udržovali, kéž by to tak teď bylo, takovej ten společenskej život. Ty ženy třeba něco napekly. V žádném případě to nebyly politický akce. To bylo všechno možné, od vyšívání krojů třeba na Moravě po kreslení. Zažila jsem i kreslicí kroužky. Záleží na lidech. Když jsou aktivní lidi, tak jsou potom akce. Ale určitě to nebylo tak, že by Svaz žen byl jako centrální organizace, Kabrhelová a Němcová ovlivňovaly náš život na tolik, že by jsme úplně všechno podle nich dělali. Něco se muselo přizpůsobit. Ona byla taková stránka aktualit, tak tam se museli dávat ty aktuality, ale jinak nediktovaly. Je pravda, že ono v tom 1988 to bylo už trošku otevřenější, protože přišla perestrojka Gorbačova a takový věci, že jo. Takže oni nás dost často sprdávaly, toto slovo se nepoužívá (směje se), ale musím říct, že to nebylo tak, že by na mě duply a řekly, tohle tam nesmíš dát. I tím jak jsem tam měla ty mladý lidi, tak, no nejvíc problému jsem měla vždycky s kritikou Vladěky Merhaoutový, která dělala fakt kritický reportáže a vždycky s tím byly problémy. Potom jsem měla problém s Mrnkou, ten potom byl v televizi, Martin Mrnka, ten byl

zanícený ekolog a ten vždycky psal jak ekologie je nejdůležitější a my tu ekologii nedodržujeme, taky s tím byly problémy. Do třetice bych dala Honzu Šibíka, který se snažil vecpat ty fotky všude a tak jsme vždy měli dohady, jestli se to tam má dát nebo nemá. Nejlepší bylo, když on podepsal za Havla za propuštění, tak to mě volali ze Svazu žen, že ho mám propustit a to jsem řekla, že ho nevyhodím. Šibíkovi jsem řekla, že za ten podpis jede sám za sebe a že doufám, že tam nenapsal redakce Vlasty, jinak by jsme možná mohli skončit všichni, ale jinak že ho podržím. No a on řekl, že se tam podepsal sám za sebe a nevyhodili jsem ho.“

Takže jste si mohla dupnout?

„No dupnout úplně ne, ale trvala jsem na tom. Musím říct, že to byl fakt zajímavěj čas v mém novinářském životě. Bylo to nervy, ale tak každý život má etapy a tahle ta mi dala hodně. Poznala jsem lidi, jejich chování v kritických situacích a tak svoje vlastní mantinely a to je prostě občas k nezaplacení.“

Když jsme mluvili o výrobní době, s jakým předstihem jste vybírali témata?

„Některé stránky se vybírali s předstihem 14 dnů a potom, některé ty stránky, my jsme měli dlouhou výrobní dobu hlavně kvůli tomu, že jsme měli 800 000 náklad. A neměli jsme skoro každou remitendu. V tomhle období o kterém píšete, 88-89, 800 000 náklad byl na tu dobu slušný náklad a remitenda byla velmi malá. On ten Svaz žen sice mohl nadávat, ale zase jim ta Vlasta vydělávala že.“

Fungovalo to jinak, když se blížilo třeba nějaké výročí?

„No tak to se muselo, to vlastně bylo docela nepříjemný. To se museli dávat zvláštní náměty a vždycky se tam muselo objevit něco k tomu výročí, to jo no, to bylo občas protivný.“

Byla z vaší strany určitá autocenzura?

„To jo, to určitě. U každého se myslím, kdo se chtěl vypsát a neměl by autocenzuru, tak se tam vyškrtá podle něho to podstatný, takže autocenzura fungovala.“

Upadla pak po revoluci?

„Víte co, to se tak nedá říct, já bych řekla, že to trochu bylo, že prostě, každý člověk, redaktor měl svůj okruh námětů a ten si prostě chtěl rozvíjet. Já bych řekla, že ta autocenzura směrem“

k určitým tématům trvala pořád. “

I když ještě zůstaneme před rokem 89, byla v redakci stranická buňka? Měli třeba větší volební právo?

„Ne, to vůbec. To musím říct, že vůbec. To jako stranická buňka, tam bylo dost lidí ve straně, ale například Hanka Nekudová, Maruška Homolová, Merhautová, ty vůbec ve straně nebyly, o který jsem mluvila, že tvořily gró toho časopisu. Kupodivu ta stranická skupina se nejvíc rozdělila právě po revoluci, kdy skupina lidí co byli ve straně se odpojili, odešli z redakce a udělali, že budou dělat svůj časopis. Bohužel, no teda bohužel, já jsem jim to přála, ale oni udělali nějaký nultý číslo a ona ta jedna skupina to tý druhý vzala a někde na Moravě to vytiskli, takže ta druhá skupina zůstala plonková. No byl to strašnej podraz. Ale to se nás netýkalo. “

A když se dostanu k listopadu. Vzpomenete si co jste dělala, kde jste byla?

„Já si vzpomínám absolutně přesně, každý 17. listopad si na to vzpomínám. Protože to byl pátek a my jsme měli večer návštěvu doma, tak jsme prostě večereli s tou návštěvou doma prostě a zavolal mi Honza Šibík, to je ten fotograf, že je na Národní třídě a že se tam dějou hrozný věci a že jestli to dám do novin. A já jsem mu řekla, samozřejmě to fot' a potom jsme z toho udělali to speciální číslo. To vím naprosto přesně. A on několikrát večer mi volal, já jsem mu říkala, ať mi volá, kdyby se něco stalo. Já jsem teda zůstala doma s návštěvou a na Národní třídu jsem se nehrnula, to bych říkala něco co nejsem, ale měla jsem zprávy od Honzy Šibíka. “

A jak vypadaly další čísla po listopadu? Došlo k nějaké změně?

„Víte co, to byl takovej čas. Tím jak jsme dělali dopředu ty čísla, tak hodně jich bylo udělaných, takže to bylo dost technicky, že by byla nějaká výrazná změna to ne, protože už to bylo jakoby ve výrobě, ale samozřejmě potom docházelo k námětům, který, ono potom v redakci vzniklo Občanské fórum, vtip byl v tom, že to založila komunistka to Občanské fórum a potom se hledali ty pracovní spojení, jak to spojit. To Občanský fórum, tam byla ve vedení Hanka Nekudová, to si pamatuju, takže pak jsme se možná dohadovali nad těma témata trošku bouřlivěji. Ale oni potom brzo odešli, ta parta straníků. “

Ti odešli dobrovolně?

„Ti odešli dělat ten nověj časopis a paní která žila v Německu jim prostě, víte do toho se nechci moc plést, protože jsem do toho tak neviděla, ale vím, že to bylo opravdu směšný, když potom se museli rozdělit, ten kluk co jim to ukradl, tak potom dělal šéfredaktora nebo majitele Betyanky,

toho časopisu. Byl to ten kluk co psal strašlivý komentáře, já jsem mu je neotiskla.”

A kdo je tenkrát nahradil?

„To už ani nevím, kdo tam přišel. V tom 1991 jsme to celkem dělali o menším počtu, ale nepamatuju si, že by tam někdo nověj přišel, prostě jsme víc psali.”

Mě hodně zaujalo to mimořádné vydání, jestli mi k tomu můžete ještě něco říct? Jaké byly reakce čtenářek...

„Reakce čtenářek byly opravdu kladný. Tehdy samozřejmě neexistovaly žádný maily a tak nám chodili stovky a stovky dopisů. To bylo na téhle době zajímavý, protože ten dopisovej kontakt byl vyjimečnej, protože jak to bylo ta velký ten náklad, tak všichni posílali dopisy a my jsme jimi byli zavalení.“

A opravdu jste otevřeli každý dopis?

„No to bylo celé dopisové oddělení, kde bylo, řekla bych že tak 4-5 redaktorek a ty museli každý dopis očíslovat a přidělit redaktorovi a každý redaktor měl za úkol odepsat tuším, že do měsíce, to už přesně nevím, ale vím, že se to kontrolovalo. To bylo tehdy opravdu, to byl i nějaký předpis co se týká sdělovacích prostředku, jak se má odpovídat.“

A co se týká mimořádného čísla?

To musím říct, že jsme se velmi dohadovali co tam bude, protože těch fotek byly desítky a desítky a nakonec jsme si řekli, že to bude dokument a na těch fotkách jsme to dost postavili. Ty fotky jsou fakt výborný, ty se Honzovi fakt povedly a jako víte co, já se vždycky strašně směju, no strašně ne, ale říkám si do pytle, to snad není možný, když hovoří, že to bylo sraabáctví, že jsme byli poplatní tomu a tomu, mě by zajímalo, kterej z vás mladejch, když se ještě nevědělo jak to dopadne, uděláte takový číslo, rozvezete ho po celejch Čechách a já to právě odevzdala jen se Zdeňkem Hrabícou na tom ÚV a byl z toho docela poprask. Ne u těch ženských normálních, ale v Panský ulici no. Jako já to vůbec neberu jako hrdinství, mě to bylo tehdy úplně jedno, já jsem považovala, že je to správný. Vůbec jsem neuvažovala co z toho bude a právě se mi teda opravdu nelíbí, že nějakým způsobem kritizují tuhle generaci tu moji, protože, kdo za to může, že se narodil v 1948, že.

To neovlivníme...

„No opravdu, prostě jsem se narodila v roce 1948 a musela jsem žít v tý době, kdy jsem žila.”

A když po revoluci přišla možnost cestovat...

„My jsme měli možnost cestovat docela dost.“

I předtím?

„I předtím, ale ne do kapitalistických zemí, tam jezdila pouze zahraniční redaktorka. Já osobně musím říct, že já nejradši vzpomínám, každá země, měla svůj ženský časopis a s několika zeměmi jsme měli vztahy, že ony posílaly redaktorky k nám a my k nim. A já jsem měla tu kliku, že jsem si zamilovala časopis Priačurjka?, se to jmenovalo v Polsku a on potom ani nikdo tak netoužil jezdit pořád do Polska a já jsem tam jezdila strašně ráda. Takže já jsem projezdila Polsko s Priačurjkou? A potom jsme měli časopis v Německu, dvakrát jsem byla v Moskvě, v Maďarsku, co se týká východních zemí, tam jsme jezdili hodně, co se týká západních, tam jezdila Dana Braunová, což byla vlastně zahraniční redaktorka.“

A vzpomenete na vaši první porevoluční cestu, kam jste jela?

„Co se týká Vlasty, tak ta nebyla nikde, ale vzpomínám si potom jsem byla třeba, až jsem byla v Květech, tak jsem byla v Rumunsku a to jsem nečekala, že to bude tak úžasné.“

A co reklamy? To byla taková novinka, jak na to čtenářky reagovaly?

„Víte co, já mám pocit, že v té době ještě ty reklamy neměly takovou moc působit na lidi a v podstatě se dělalo fakt jen kvůli penězům a vím, že ty reklamy se platily dobře. Víím, že prostě téma obezita a hubnutí bylo téma všech rubrik, to je vděčné téma. Mně osobně vadilo, že jsme dělali články, když byli volby, tak si ty strany platili, taková skrytá reklama, by se dalo říct. Ta to mě docela vadilo, ale nedalo se nic dělat. Jsme měli rozdělený lidi a šli jsme.“

A stěžovaly si čtenářky?

„Nepamatuju se na to, to bych řekla, že nebylo ta významné, protože to bych si na to asi pamatovala.“

A když bych se ještě vrátila ke grafice. Vnímala jste tam nějakou změnu?

„Víte co, to jsem nemohla ani vnímat. Jedna z výhod toho časopisu byla, že jsme měli dobré grafiky a ti byli jak kolem roku 88 tak po 89 a když jsem odcházela, tak tam byli pořád.“

Takže se tam držela stejná parta grafiků..

„Ano, a oni byli skutečně, to si pamatuju, když jsme dostali první počítače v redakce a oni dostali grafický programy a šli jsme na školení. Předtím jsme psali na psacích strojích, to byl strašnej opruz. No já jsem si myslela, že se na tom nikdy nenaučím, ale naučila jsem se.“

A co týká obsahu? Změnily se hodně rubriky?

„Víte co to už nevzpomenu, protože když jsem šla dělat redaktorku, tak jsem si vymyslela ty Nejlepší babičky a ty mě zaměstnaly výborně a jinak to je už doba, kdy jsem měla celkovou krizi a spíš jsem se věnovala rozvodu. Ted' už to nechápu, to nemá narušit život, člověk se s tím má prostě smířit.“

Tak to se jednoduše říká...

„No já jsem to fakt přeháněla“ (směje se).

Já bych to taky přeháněla...

„Já si pamatuju, když jsme dělali nový obsah Vlasty, tak grafici připravili nástřel v roce 1989 a myslím, že to tak už zůstalo. Ta struktura se fakt moc neměnila, já měla třeba rubriku Místo pro mne na 12,13 straně, to si pamatuju do dnes. My jsme měli pořád dost velký náklad i po tom 89, to se hledali náměty na titul. To bylo na poradě jako první, kdo má titulovku, protože ten měl pak dvoustranu. To je dodnes, ale my tomu tenkrát říkali sekaná petržel těm titulům co jsou dnes, protože prostě rozřezaný obličej herců všude možně, u toho texty. Já měla spíš radost, když ten titul byl čistý, jen velký portrét a detail, který něco řekl.“

Ano, to jsem si všimla, že 88/89 byla vždy jen fotka a pod tím titulek a potom už začala přibývat i ta „petržel“ ....

„No, protože to začala ta nová doba. Nový trend.“

Vzpomínáte na Vlastu pozitivně?

„Ano, velmi. Samozřejmě, že tam byly okamžiky, které byly otrěsný, ale když se vezme gró těch 20 let, jak říkám prošla jsem si všechny stupně, akorát jsem nebyla pochůzkářka na svačiny, ale jinak opravdu jsem byla všechno, takže jsem ji poznala dokonale celkem. Byla jsem tam od mládí.“

A co jste chtěla být původně?

„Kupodivu jsem původně chtěla být učitelka. Ale musím říct, že bych nebyla dobrá učitelka.“

Proč si to myslíte?

„No protože by mě ty děti šíleně štvaly.“

Daniela Sýkorová

V jakém roce jste do Vlasty nastoupila?

„Strašně brzy. Jak je člověk starší tak se to plete, ale tuším, že 1957.“

A co jste studovala? Fotografii?

„Ne, vůbec. Tenkrát vůbec nic takového nebylo, byla grafická škola. Já vždycky říkám, je jedno jestli používáte aparát, nebo keramiku nebo tužku a papír, ale musíte vědět co chcete a pak to tomu podřídíte. A tenkrát nic takovýho nebylo, jenom tak grafická, ale to jsem ještě netušila. Víte většina těch novinářů byla nekvalifikovaná. Málo kterej z nich měl to, a už ne vůbec k novinám.“

A jak jste se dostala do Vlasty?

„Já jsem pomáhala v sekretariátu. Oni mě vzali do té školy a já pracovala při škole.“

...takže už jste pracovala ve Vlastě?

„Jojo.“

A jak jste se tedy dostala do toho sekretariátu...?

„Je no to bylo senzační, protože mě to ani nenapadlo. Já když jsem končila školu, tak my jsme ve škole ve škole takovou báječnou paní učitelku Fečkovou a ona byla neuvěřitelně vzdělaná a kultivovaná a ona nám vždycky říkala něco jinýho než jsme měli vědět. No a my jsme tenkrát dostávali umístěnky a to byli strašně malý peníze, ale ona je musela rozdat, kam kdo půjde. A první co udělala bylo, že mi říká, mám tady jednu umístěnku, ne že by byla nějaká za hodně peněz, to teda není, ale Sýkorová, to je pro vás. Oni vám vykali. To je pro vás, protože vy stejně nebudete dělat to co jste se učila a vy se hodíte do novin. Dala mi tu umístěnku a já jsem přišla do té Vlasty a já to netušila, ale jim tam dala dopis, ve kterým mě pochválila, já ho nikdy teda neviděla. Takže oni na mě, jako nikdo na mě nebyl hnusnej nebo že by mě vyhodil, to teda ne.“

Umístěnka...?

„Jo to tenkrát tak bylo. I Martin, můj manžel to tak měl. To bylo teda za pár šupů, to byla jiná doba, to si neumíte představit.“

Takže tam jste začala na sekretariátu...?

„No tam jsem, no já jsem byla taková nezřízená a to co jsem dělala mě tak jako nic neříkalo a vždycky jsem se dívala.. Senzační bylo pročítat ty dopisy. Já jsem byla u toho, že přišel dopis a já jsem ho musela rozříznout a vyndat a dát na to to datum, kdy to přišlo jo. Potom jsem to dala šéfredaktořce a ta to přidělila komu to půjde podle oboru. Nejvíce dopisů dostávala paní Křivánková, která byla strašně hodná. Ta dostávala ty nejtěžší, když někdo někoho hledal, adoptce, když se někdo nechtěl starat o dítě, pláče a nářky a ona na tom chudinka tak pracovala.“

A jak to fungovalo v redakci? Dávali vám jasné instrukce?

„Různě, to vám nemůžu říct takhle. To bylo různě, podle toho kdo měl zrovna navrch. Ale my jsme často měli sami nápady, třeba my s Maruškou Homolovou dělali Strašidla, začali jsme Rožmberskou paní a tu jsme udělaly úplně skvěle a každé rok jsme udělaly takový. A bylo to báječný a lidi se na to těšili.“

A bylo třeba něco co se mohlo, co ne?

„To vám může spíš říct kdo byl ve vedení redakce, to já ne..“

A co něco o Svazu žen?

„No Svaz žen, to byly takový.. To byl náš majitel, takže to jo, tam vzniklo to nakladatelství Mona, tak tam vznikl ten ředitel, aby s tím ty báby neměly takovou práci.“

A říkal vám někdo co třeba nesmíte fotit? Měla jste autocenzuru?

„No to ne, to bych řekla, že ne. Samozřejmě se snažili, ale to už bylo o něčem jiným.“

Chodila jste na porady redakce?

„Ano, to jsme všichni chodili a bylo to velmi komplikovaný, protože to už zase bylo v té době, kdy lidi, já o tom vlastně nechci vůbec mluvit, protože každý měl jinou představu, někdo už věděl jakou měl mít představu.“

Byla tam citelná stranická buňka?

„Byla, byla, ale my jsme to tak necítili“.

A měli třeba větší volební právo?

„Měli, to si neumíte představit. Já si vzpomínám, že Martin, kterej jako jeden z mála uměl anglicky, tak ho poslali do Finska. A já jsem nikdy jako nebyla ortodoxní, ale říkala jsem si, že si zažádám o devízový příslib do Finska a oni mi to dali, jenže to ještě nic neznamenal, protože já jsem musela jít na vedení redakce, na to ředitelství a na tu stranickou, protože to byl tak strašnej průšvih a nakonec mi to řekla ta stranická, vrať to, ty nemáš šanci, že bychom ti něco podepsali. Tak jsem to vrátila a pak jsem odešla. No to nemá cenu, to jsou takový drobnosti. Ale já obhajuju tu Vlastu, že ona měla takovej vliv na ty obyčejný ženský, o který se nikdo tenkrát nestaral. Ona taky měla obrovskej náklad, skoro milion a to je jako užasný. Tenkrát když jsme třeba udělali to číslo v listopadu.“

Ano, už jsem se k tomu chtěla dostat...

„No to bylo užasný, fantastický. My jsme na tom děsně makali. Honza ten měl nejvíc fotografií, jenže já jsem na jedný ty demonstraci, já nemám ráda ty masový scény, já mám z toho fóbii, takže já se tomu vyhýbám. A tenkrát jsem byla na nějaký střeše a koukala jsem na ty světlíka dolů, to bylo asi dva dny po tom masakru a já si vzpomínám, že jsem brečela dojetím, že jsem se toho dočkala.“

A konkrétně 17. listopadu jste tam byla?

„Ne, to já říkám, masový scény nemám ráda.“

Vzpomenete si co jste dělala?

„Jo, to já vím, to jsme byli na návštěvě. Se vyjednávalo nějaký, nevím, něco se podepisovalo a někdo nám pak zavolal.“

Takže ty fotky jsou všechny od Honzy?

„Ano, všechny a já jsem ráda, že tam byl. A víte nikdo nikdy nepoděkoval tiskařům, ani z toho 68. Oni to dělali na svý vlastní triko, to jim nikdo nikdy nezaplatil, možná, že je i vyhodili a nikdo jim neřekl děkuju a teď udělali tohle to číslo a když to viděl Mladý svět, tak to taky začal dělat. A já jsem říkala: Sraby, kam se hrabete.“

A máte u sebe to vydání?

„Ano, mám ho. Samozřejmě. Tam se celá ta redakce snažila, aby to vyšlo.“

Pocítila jste změnu po listopadu?

„No, ani ne.“

Ta stranická buňka prý odešla založit si vlastní časopis...

„Ne, neodešli... Ale odešla Alenka Šloufová myslím. Já nebyla u toho, když se tak zvaně dostali do klíče. U toho jsem nebyla a to jsou věci který jsou... Jako naučte se vidět do lidí, potom vám můžou říkat co chcete slyšet, ale třeba to tak nemyslí. To jsou zbytečný tance, který nechci komentovat.“

A po listopadu se to uvolnilo?

„No to bylo bezvadný. Já jsem byla úplně nemocná, z toho jak nesmím nikam jezdit. A najednou jsem mohla vyjet. To bylo úžasný.“

Kam jste jela jako první?

„Kam já jsem to jela? Myslím, že to bylo do Paříže nebo do Londýna. A potom jsme s Marií jely na 5 týdnů do Chile jen s batohem samy ženský a bylo to úžasný a pak jsme zase tři roky šetřili a jeli jsme zase s batohem do Peru, taky to vidíte věci, že kdyby jste jela s turistickou kanceláří tak to vidíte desetinu a ještě blbě. Dvakrát sem viděla Irsko a nevím co dál. Itálii, Řecko, vylezli jsme dvakrát na Olymp a teďka v mým věku se už hůř leze, ale já jsem byla tak šťastná.“

Měla jste před revolucí možnost se někam podívat díky Vlastě?

„Ne, ne ne. Jak jsem nebyla v tý straně, tak jsem nemohla. Já to jednou říkala ty svý kolegyni, viš Věro, já jsem takovej negr, kterej nemá ty privilegia, ale vidí všechno. Já jsem viděla tolik věcí, kteří jiní neviděli. Mně to nevadilo. Já jsem měla nejmenší plat, ale mě to nevadilo. Já si nestěžuju. Já jsem prostě rozhodla taklhe, mě lámali asi třikrát, a jednou to bylo fakt ošklivý, ale vlastně na mě byli hodný, protože mě nevyhodili. Nevím, chlapy by asi byli horší, ale já nevím, nechci nikomu dávat psí hlavu. Prostě všechno to bylo docela dobrý. Potom ty lidi k tomu jakoby přestali mít vztah, i k těm čtenářkám. Jakoby je začali brát tak trošku povrchně. Jak se do toho vloudila ta reklama a takový ty možnosti okolo co by se dali udělat. Já jsem měla

šťěstí tenkrát, ale už bych teď nechtěla být v novinách. “

A kdy jste odešla z Vlasty?

„No tenkrát, když tam byli tuším ty Holanďani, že zruší fotografické oddělení, že prostě nechtěj. Že je to příliš drahý a že budou najímat fotografie. Takže Vlasta se se mnou v té době nerozloučila, já jsem pro začala dělat soukromě, což mi vlastně tak úplně nevadilo. Takže mně to potom docela vyhovovalo. “

Takže největší rozdíl před a po revoluci byl podle vás v možnosti cestovat?

„Ano, ohromný. A taky ve fotografii. Najednou už nebyla tak důležitá, najednou dostávala jinou funkci jakoby zdojnější a to bylo bezvadný. Potom se ještě přecházelo na digitál, já sice mám digitál, ale já to nechápu, protože na to digitálu se dá hrozně moc věcí upravit, ale já to nemám ráda. Já potřebuju takovou tu syrovou podobu. Ta digitalizace obrazu má vlastně jinou filozofii a dá se tak jako měnit a je to o něčem jiným. To je prostě jiná doba a mě může těšit, že jsem tu dobu, ve které jsem se pohybovala, že jsem ji prožila naplno a že se člověk tzv. nepodělal (směje se..). A i když teď přestávám vidět, tak si říkám, bylo to dobrý. Užila jsem si to. Stálo to za to. “

Marie Formáčková

Jak jste se dostala k žurnalistice? Studovala jste žurnalistiku? Některé vaše kolegyně, žurnalistku nestudovaly...

„Já teda jo, ale dostala jsem se k ní absolutně náhodou. Hlásila jsem na práva, tehdy byli studentské olympiády. Byla jedna literární a já jsem ji vyhrála a oni mi řekli, že jako vítěz bych měla usnadněný přístup na katedru žurnalistiky. Mě to tedy překvapilo, předtím jsem ani neslyšela, že by katedra žurnalistiky existovala. Ona tehdy byla nově ustanovená a to mě teda zaujalo, když bych to měla takto usnadněné a s právy to nebylo tak jisté. Tak jsem práva škrtnla a napsala jsem tam žurnalistiku, aniž bych ji chtěla kdykoliv dělat. Prostě jsem na tu fakultu šla, ale byla jsem tam jen rok. Protože pak přišla nabídka ze zahraničí a protože jsem byla orientovaná na němčinu, tak jsem se přihlásila do Lipska, kde byl grafický obor, ale oni ho zrovna ten rok neotevřeli a jak už mě prolistovali, tak mě poslali do Petrohradu, což byl trošku problém, protože rusky jsem neuměla vůbec. Nicméně jsem tam vystudovala, tam jsem dělala filozofii s žurnalistikou a potom jsem se vrátila do Prahy, kde jsem dělala tu pražskou školu. Tam jsem si potom dodělala doktorát. “

Neměla jste tedy od malička impulzy stát se novinářkou?

„Ne, došlo k tomu opravdu náhodou. Řekla jsem si, že bych si to mohla takto usnadnit. Dřív to nebylo tak jednoduché se dostat na VŠ a musím říct, že jsem tomu ráda. Povolání mě velmi bavilo a vlastně ta Vlasta to bylo moje první zaměstnání. Byla jsem tam 22 let a v podstatě jsem nikde jinde nebyla. Rovnou po škole jsem šla do Vlasty a tu jsem si taky vybrala programově. Vlasta byla blízko hlavního nádraží, já opravdu vždy měla takové prozaické důvody ke všemu.. Tankrát jsem už měla dítě z vysoké školy”.

Z Petrohradu....?

„Ne, se svým pražským spolužákem, kterého jsem si potom vzala, s Formáčkem. V posledním ročníku jsem měla dceru a manžel šel na vojnu. Dceru mi tak hlídala máma, která bydlela v Benešově. Takže jsem hledala něco u hlavního nádraží, protože jsem do toho Benešova dojížděla, tak jsem si našla, že Vlasta byla u hlavního nádraží, Jindřišská, tam byla tehdy redakce. Tak jsem zašla do Vlasty, a tehdy to nebylo tak jednoduché dostat se do redakce, tak jsem tam vešla a oni říkali, zrovna dneska nám jedna vyskočila z okna a tak tady máme volné místo. Zrovna ten den jim tam jedna spáchala sebevraždu, takže takto mě vzali do Vlasty.”

Takže jste neměla žádné doporučení, jen jste vešla a ....

„Jenom jsem se šla zeptat, jestli tam náhodou nemají místo. A zrovna ten den jim jedna kolegyně vyskočila z okna, takže mě vzali.”

Jaký to byl rok?

„To byl rok 1978, takže takle na podzim jsem nastoupila do Vlasty a prošla jsem tam vlastně vším. Začínala jsem v dopisovém oddělení. Tam jsem byla několik let. Potom jsem byla ve vnitropolitickém oddělení, to byli reportáže, potom jsem byla vedoucí toho oddělení, potom jsem byla zástupkyně šéfredaktorky a právě po listopadu 1989 jsem byla zvolena šéfredaktorkou. Tehdy se to tak dělalo, že se volilo.”

Když jste zmínila dopisové oddělení, jste první kdo s tím má zkušenost. Můžete mi o něm něco povědět?

„Do Vlasty chodilo mraky dopisů. Když jsem tam nastoupila, tak se dopisům věnovala velká pozornost, na každý dopis se odpovídalo. Nechci kecat, ale bylo nás tam asi 6 nebo 7 a opravdu to byla největší místnost a opravdu tam ty lidi makali a celý den odpovídali na dopisy. Ve Vlastě byla dvoustrana, která se věnovala dopisům plus tam byly rubriky, které se jim taky věnovaly.

To bylo Život píše romány, Diskuze na téma, třeba burzy pro dětské oblečení, to vše Vlasta organizovala. Já tam byla několik let a musím říct, že mě to i bavilo. Potom když se mi narodilo druhé dítě, tak jsem nešla na mateřskou dovolenou, jen jsem si ty dopisy brala domů a odepisovala. To prostředí tam bylo opravdu fajn, i když to byla doba, o které teď všichni říkají, že to byla doba nesvobody, ale ta Vlasta žádnou nesvobodu neměla. Já nevím co vám teda říkaly moje kolegyně.”

Všechny na Vlastu vzpomínají pozitivně...

„Ano, my jsme měli velkou kliku, protože jsme patřily pod Svaz žen. Nevím jestli jste někdy slyšela jméno Marie Kabrhelová, ta byla předsedkyně Svazu žen, o které dnes všichni říkají nomenklaturní kádra, ale to byla skvělá šéfka, ona nám do toho vůbec nezasahovala. My jsme měli jednu stránku nějakých politických událostí, což byly vlastně ty události svazu žen a to bylo celý. Ta trojka za obálkou a jinak nám do ničeho nezasahovala. My jsme i na tu dobu dost cestovali, protože ty ženské spolky měly i různé akce. Já třeba v té době jsem byla Španělsku, ve Švédsku.”

Ještě před revolucí?

„Ano, a to jsme všichni takle cestovali. My jsme měli před revolucí i počítače, to nám taky ta Kabrlová zařídila. My jsme byli vlastně první redakce, která měla počítače. Tehdy to byl takovej program, dost neohrabanej, ale měli jsme počítače. My jsme na tom byli fakt dobře. Takže my jsme opravdu mohli psát co jsme chtěli.”

Takže vám Svaz žen nedával žádné instrukce?

„Absolutně ne. Vůbec, my jsme si opravdu mohli psát co jsme chtěli. Já na to vzpomínám jako na dobu tvůrčí svobody. Když to dnes vidím s odstupem, moje dcera pracuje v iDnes a když to srovnám, tak my jsme měli opravdu daleko větší svobodu, než mají oni dneska. Je to zvláštní, ale já to opravdu umím posoudit a opravdu jsme si neměli na co stěžovat.”

A co autocenzura, věděla jste třeba, že tohle nemůžu napsat...?

„No, tak jako autocenzuru to má každý. Já třeba nikdy nebyla typ, že bych chtěla někomu ublížit. Nikdy bych třeba nemohla být bulvární novinář a odhalovat aféry. Ale tuhle tu cenzuru mám celý život. Já si myslím, že novinářina má spíš pomáhat a tohle fakt nesnáším. Ale třeba politická autocenzura, to samozřejmě bylo. Tehdy byl prezidentem Gustav Husák, tak bych

samozřejmě nenapsala, že Husák je vůl nebo něco takového. Tuhle tu autocenzuru má každá.”

Můžu se zeptat na aktuality, jak to vlastně fungovalo? S kým jste spolupracovali, z ČTK?

„No to nebyly tak úplně aktuality, výrobní doba Vlasty byla 6 týdnů. Dnes to jde vše po počítačích, ale tehdy se to vše muselo namalovat, ti grafici to malovali ručně, to oni vytvářeli obrazy stránek, pak ta tiskárna, ta sazba, to bylo vše strašně zdlouhavé. My jsme tiskli na Smíchově a měli jsme velký náklad, 840 000, to je opravdu i na dnešní dobu nebývalý náklad. A Vlasta byla nedostatková, neměla vůbec remitendu, na předplatné se čekalo, až někdo umře a opravdu lidi připláceli, aby ji dostali v trafice. A furt jsme žádali o zvýšení nákladu, ale nešlo to, protože ta rotačka na Smíchově měla kapacitu million a s náma se tam tisknul Svět socialismu, to byl časopis společnosti československého přátelství, nebo jak se to jmenovalo. Ten časopis měl 160 000 a my jsme měli těch 840 000 a nešlo, aby se jim to snížilo. Takže my jsme byly naprosto nedostatkovej časopis, ale byla to hlubotisková rotačka, těch bylo málo a my jsme měli 6 barevných dvoustran včetně obálky, což tehdy nebylo tolik barevných časopisů. Ty hlubotiskové rotačky byly jen 2 v republice a my jsme tiskli na té Smíchovské a nebyla šance nikam jít. Z tohoto důvodu to trvalo tak dlouho, my jsme třeba začali připravovat Vánoce už v září. To už jsme fotili cukroví a takové věci, žilo se opravdu s velkým předstihem. Ty aktuality ty byly jakoby aktuální, ale stejně měli 10 dní výrobní dobu, takže to zas takové aktuality nebyly. Dnes už by to vůbec neobstálo.”

A to bylo tenkrát z ČTK?

„Taky, ale hlavně na doplnění, ale nejvíc událostí bylo ze Svazu žen. My jsme patřili Svazu žen, byl Československý svaz žen, pak byl Český a Slovenský svaz. Každý svaz měl svoje nakladatelství a my jsme měli nakladatelství Mona, kde vycházely knížky, kuchařky, a pak tam byly 4 časopisy, Žena a móda, Praktická žena, Vlasta a Zpravodaj Českého svazu žen. Slováci měli Slovenku, Funkcionárku a Dorku, na ruční práce. A Slováci ještě měli Ne a Brát ne – maďarsky (jak se píše?). Vydávali jsme taky beletrii, dlouho s náma spolupracovala Luba Skořepová, která měla svoji rubriku ve Vlastě. Tak jsme ji vydali knížku, Nejsem čarodějka se to jmenovalo. Potom třeba Ivanka Davátá, herečka, ta psala fejetony, tak z toho jsme taky vydali knížku, Rodinný podnik se jmenovala. Životopis Evy Pilarové, který si psala sama.”

Vzpomente si jak to fungovalo na poradách, jak jste vybírali témata?

„To bylo takový, vícestupňový. Každé oddělení mělo svého šéfa, nejdřív byly porady toho oddělení, kde se tvořily témata. Vždy to oddělení mělo poradou a pak zástupci měli poradou a potom byla porada každý týden, kde se určilo co bude na každé stránce. Problém byl, že nám tam pracovalo 33 v tom období. Vlasta měla 32 stránek. Takže to byl kumšt se dostat, aby to bylo atraktivní. Potom po listopadu to bylo jednodušší, Vlasta nabírala stránky, přibyla inzerce. Předtím byla jedna jediná stránka inzerce, to byla předposlední stránka, ta jednatřicátá. Teď jako po revoluci se to velmi změnilo, byly i týdny, kdy Vlasta měla přes 100 stránek. Jednou jsme měli i 120 kolem Vánoc. Musím říct, že to nebylo jednoduché v tom začátku, museli jsme i snižovat stav, když potom přišli holandští majitelé. Tehdy spousta těch časopisů si udělala akciové společnosti, jako Květy a Mladý svět. Asi by jsme si taky udělali tu akciovku, ale ten Svaz žen se ukázal jako velmi životaschopný, narozdíl od těch všech ostatních. Hned po revoluci přišla Hana Lagová, která byla byla předsedkyně Českého Svazu žen a ta tam přišla na naši poradou a přinesla vydavatelské oprávnění a řekla, tak a teď si to vydávejte sami a my jsme si mysleli, že už si nemusíme zkaládat žádnou akciovku a že Vlasta je naše. Ale ony byly mazané, to vlastně nic neznamenal a ředitel nakladatelství se domníval, že je všechno v suchu a nic neřešil, až jednoho dne tam přišel sličný Holanďan a řekl, tak my jsme vás koupili. Svaz žen to prodal holandské společnosti VNU, která koupila celé to vydavatelství. Takže jsme takto zjistili, že patříme Holanďanům a ti tam pak zavedli novinky. Lepší papír, snižovali stavy, já jsem pak musela o 16 lidí snížit stav, protože jim přišlo, že jsme předimenzovaní, což byla pravda.“

Takže to jsme v roce 1990?

„Ano, někdy na přelomu 1990/1991. Ale celkem se to všechno zvládlo, ale už tehdy nastoupila konkurence a Němci začali vydávat Týnu. Takže nám všichni prorokovali brzký konec a musím říct, že jsme se udrželi jako ve velmi vysokém nákladu i v té konkurenci, potom kdy ještě začala vycházet Katka. Potom byli další, které dnes už neexistují, Femina, Betty a Nora. Vycházelo spousta ženských časopisů, protože viděli, že je to kšeft a najednou se objevilo 10tky ženských časopisů. Přesto jsme si udrželi náklad 500 000. Když jsem odcházela v roce 1997, tak se stále držel okolo 500 000. Já si pamatuju, že jednou byl nějaký krátký týden a to byly Vánoce nebo něco a prodalo se 498 000 a to si vzpomínám, že jsem brečela celý víkend. To už je dnes legrační, když ta Vlasta má dnes asi 25 000 náklad. Já už o tom časopise dnes ani nic nevím, ale tehdy to byl opravdu fenomén. Byl to takovej jako časopis jako každý respektoval a každý tam chtěl být. My kamkoliv jsme přijeli tak nás vítali chlebem a solí s otevřenou náručí, zahrnovali nás dárkama, my jsme měli opravdu báječný život v tý Vlastě.“

Opravdu výborný život. Například milovaná všemy byla Marie Homolová, výborně psala, ona má velký novinářský talent a všichni chtěli, aby o nich Marie napsala, ona psala fakt krásně. To byly opravdu krásné reportáže, ta byla zahrnovaná dárkama. To bylo příjemné. To není jak dneska, nikdo ani do těch novin nechce jít. A musím říct i tohle období, které bylo samozřejmě i nepříjemné, najednou přišli nějaký Holoňd'ani a já musela každý jezdit každý měsíc na porady do Holandska. Já jsem byla německy mluvící a porady byly v angličtině, tak jsem se musela rychle naučit anglicky. Chodila jsem každý den na angličtinu. Takže takovýchle věci, přivedlo to nějaký komplikace, ale musím říct, že Vlasta to ustála. Třeba Květy, které se staly akciovou společností, tak už jim docházel dech, těm co si to privatizovali, takže to stejně nakonec prodali Holanďanům, takže já jsem pak přešla do Květů.”

Když se ještě vrátím k redakci Vlasty před revolucí. Byla tam citelná stranická buňka?

„Citelná ne, ale museli jsme všichni být ve Svazu žen, protože jsme patřili Svazu žen. Takže jsme opravdu všichni byli ve Svazu, i naši mužští kolegové. Vzpomínám si, že náš kolega dostal medaili zasloužilá funkcionářka, protože Svaz žen jiné neměl. Tak se to trochu dotklo. Takže ve Svazu žen jsme byli, ale co se týká strany, tak to bylo trošku jinak než se možná dnes prezentuje. Já nevím jestli vám to rodiče vyprávěli, to nebylo tak, že by vás do té strany někdo nutil, oni nutili třeba dělníky, oni furt chtěli, aby tam bylo určité procento dělníků, ale třeba v mé profesy, na to lidi čekali, až se uvolní místo, až třeba odejde nějaký dělník, aby mohl vstoupit novinář. Ty lidi o to stáli, to není tak, že by je někdo nutil. Takže opravdu hodně lidí o to stálo, protože ono to mělo své výhody. I při těch zahraničních cestách, to nemluvím o STB, o tom vůbec nemluvím, ani nevím kdo tam byl nebo nebyl, říkalo se to jedné kolegyni, ale opravdu nevím. STB je pro mě dost nepřijatelné, práskání a takové, to bych jako dělat nemohla, ale ta komunistická buňka, která byla, tak to bylo celkem takový tam se nic neřešilo. My jsme měli strašně omezený počet těch straníků, takže těch žadatelů bylo strašně moc.“

Bylo poznat na poradách Vlasty, kdo byl/nebyl ve straně?

„Strašně málo nás tam bylo...“

Paní Šloufová mi vyprávěla, že straníci sami odešli po revoluci z Vlasty a založili si vlastní časopis. Vzpomínáte na to když odešli?

„No více co, ono to tak úplně nebylo. To si založili tři naši kolegové, mělo se to jmenovat F review, ale oni se mezi sebou nepohodli a jeden jim to ukrad a založil Betty právě. Ale vůbec nehrálo roli, že byli ve straně. Alena taky byla ve straně a já taky. Já jsem byla taky a já jsem dokonce jako jediná nevystoupila po revoluci, protože mě to přišlo trapný, protože

jsem byla zvolená šéfredaktorka a nechtěla jsem, aby to vypadalo, že se chci udržet za každou cenu a tak jsem byla asi až do roku 1997 ve straně. Dokonce jsem byla taková rarita, jako jediná šéfredaktorka, která zůstala v tehdy poplivané straně, tak jsem tam zůstala až do trpkého konce. Já jsem ani nevystoupila, protože mi to přišlo nečestné. Musím říct, že ani těm Holanďanům to nevadilo, vůbec nikomu. To jsem byla spíš takovej blázen, že jsem setrvala. Všichni ty legitimace vrátili, ale já byla jediná kdo zůstala.“

Musím říct, že mě to překvapilo, protože na základě dalších rozhovorů jsem si všimla, že ve Vlastě panovala naprostá pohoda...

„Ano, spíš si ze mě dělali srandu, že pořád chodím na nějaké schůze a platím příspěvky, ale že by to někdy někomu vadilo. To ne. Vždyť je to absurdní, já jsem byla šéfredaktorka a přitom jsem zůstala v té komunistický straně, já jsem to jako nikdy nějak, to nebylo nic takovýho jak se to dnes prezentuje, že to byli všichni takový hajzlové, ty lidi do té strany šli z toho důvodu, aby tam fakt nebyli jen ti hajzlové.“

Kdybychom tedy měli říct, jak to bylo v redakci vyvážené. Víc redaktorů tedy ve straně nebylo...?

„Víc nebylo. Navíc v té Vlastě bylo hodně takových těch vyloučených z roku 1968, třeba v dopisovém oddělení, to byli všichni vyloučení. To byli lidi, kde by jinde už neudrželi, dřív byli třeba v Rudém právu nebo v Práci. Ti byli vyloučení z Komunistické strany, protože nesouhlasili se vstupem vojsk a tak pracovali ve Vlastě. Tak byla velká spousta těchle těch. Tam bylo plno lidí a Svazu žen to nevadilo. Hlavně ta Kabrhelová byla nad věcí, ta tohle přehlížela, věděla to, ale dělala, že to nevidí.“

...A neměla potom ona problémy?

„Ona byla velmi v pevném postavení, ona byla členkou ÚV KSČ. Ona byla jednou z největších funkcionářek země, na tu si nikdo netroufnul. Na tu absolutně nikdo neměl. A já si myslím, že díky ní jsme se tam měli tak dobře. I tohle období, kdy se hodně těch časopisů zlikvidovalo, to vy o kterém píšete, my jsme přežili úplně bez problému. My jsme tam dělali úplně neuvěřitelný věci v té době. My jsme furt soutěžili pořád, o auta, domy.“

Viděla jsem soutěže o zájezdy...

„Ano, my jsme se hned skamarádili s Fischerem, kterej tady začal a ten nám dával strašně zájezdů. On byl hrozně štedrej. A já jsem hned dívala, kde se otevřel nějaký autosalon a šla

jsem se skamarádit a pak nám dali auto. Furt jsme soutěžili o auta. Ted' nedávno mi volala nějaká paní a přála mi hezké svátky a já jí říkala, odkud se známe, a ona že u nás vyhrála auto a že jí to změnilo život. Takže my jsme se tam šíleně snažili, to bylo třeba 80 000 lidí, co soutěžili. Já si ještě pamatuju, že existovala bižuterie Jablonec a že jsme myslím v roce 1992, ve vánočním čísle, v každém, to mělo tehdy náklad asi 600 000, tak jsme měli řetízek se zlatým srdíčkem na kterým bylo napsáno Vlasta. “

V každém čísle?

„V každém čísle, to nám tehdy dali. To si pamatuji, že jsem toho ředitele úplně zblbla, jsem mu řekla jestli chce vejít do dějin, tak ať to udělá. Tak to udělal. A bylo to fakt pozlacený, fakt to nebyl šunt. To byla rvačka o tu Vlastu, to si neumíte představit. To byl masakr. Fakt srdíčko Vlasta, krásný to bylo. Takže tam se fakt dělali věci, to už by dneska asi ani nešlo. To by nikdo neudělal. Tehdy byla taková doba, že ty lidi sami nevěděli, jak se chovat. Byla příliš dlouhá doba od socialismu a všichni se snažili nějak podnikat a my jsme třeba měli soutěž o dům. Třeba jeden čtenář vyhrál montovaný dům, to tehdy začínalo ty montované domy. To byla nějaká německá firma, tehdy nám dali dům do soutěže. A díky tomu, že jsme měli takové ceny, tak jsme to přežili v takto vysokém nákladu. Ono to ty lidi opravdu zajímalo. Hlavně my jsme si drželi takový ten ráz, my jsme věděli, že ta Vlasta je spíš pro ten venkov, že není pro město. A furt takové to levné vaření a levné oblíkání. To bylo teda až po mém odchodu, ale když se pak snažili přejít do takového luxusu, něco jako levná ELLE, tak tím to pohřbili. To jako opravdu to nejde, aby se někdo jmenoval Vlasta, ale to ti cizinci nechápou. To potom koupili Finové po těch Holanďanech. To já si ještě pamatuji, že potom mě pozval na snídani nějaký Maďar, kterež šéfoval tuhle sekci a nabídnul mi, jestli se nechci vrátit, protože jim hrozně klesal náklad. Dramaticky. A já jsem kupodivu měla dobrou pověst, lepší než jsem ve skutečnosti. Za mě byl ten náklad vysoký, ale to nebyla moje zásluha, ale byla tam dobrá konstelace těch lidí, fakt i ta Marie Homolová byla senzační a prostě všichni tam byli fajn. A ten Maďar chtěl, abych se tam vrátila, protože pochopili, že ten trend toho luxusu prostě nefunguje. Ale já jsem říkala, že už se nedá nic dělat, že už to zničili. “

To už jste byla na volné noze...

„To už jsem byla několik let na volné noze. To bylo už někdy v roce 2002. To už se nedá vrátit. O ty co už jste přišli, ti už se vám nevrátí a ti co to čtou, ty zas ztratíte. To už prostě s tím nemůžete nic dělat. To už nemá šanci. Je to smutný no, jak to dopadlo. Fakt je to smutný, to si nezasloužil ten časopis. “

A když se vrátíme k listopadu, vzpomenete si co jste dělala 17.listopadu?

„No, já si to pamatuju docela přesně, protože to byli fakt takový, my jsme sídlili fakt na tom Václaváku, to byl ten rohák, z Jindřišský a toho Václaváku a tehdy prostě byli ty události takový, tak trošku se proti nám obrátila ta veřejnost. Tehdy byla blahoslavená Anežka Česká, takže Svatá Anežka, tak nám tam v průjezdu postávaly ty iniciativy, jako třeba Pražské matky a tak podobně, tak tam postávaly s transparentama Svatá Anežko chraň nás před Svazem žen a podobně. Takže my jsme tam měli trošku vyhrocenou situaci. Ale tohle si pamatuju, protože všichni odešli na Václavák na manifestaci a my ještě s jednou kolegyní vytrvaly v redakci a musely jsme celý to číslo dát dohromady, protože všichni odešli, ale vyjít to muselo. A já už byla čerstvou, ne to jsem ještě nebyla šéfredaktorka, ale Alena šla taky na manifestaci. Takže jsem cvakaly do počítačů články a to si pamatuju, že jsem tam snad byla i přes noc, protože jsme to dělaly jen ve dvou.“

...to bylo ještě standartní číslo?

„Ano, normální. Běžný. Oni se rozhodli, že když je revoluce, že to nemusí vyjít, ale musí. Oni volali z tiskárny, takže jsme to musely dát dohromady. Takže jsme to tam psaly, aby to vyšlo.“

Potom vyšlo mimořádné číslo, vzpomínáte si na něj?

„To dělaly všechny ty časopisy, to byla taková ta euforická nálada. Takže to vím.“

Vydali jste ho velmi rychle. Zajímalo by mě jak jste to zvládli třeba v tiskárně, protože vše bylo na příděl, barva...

„Oni prostě tehdy ti lidi byli nějaký vstřícný, takže šli do rezerv a tak dále, ale ono to mimořádné číslo nemělo takový náklad.“

Vzpomenete si jaký byl náklad?

„Já myslím, že asi 300 000. To těch 850 000 nemělo, to by se nedalo. Já myslím, že bylo dokonce celý černobílý, protože ta barva by se nezvládla.“

Máte ho u sebe?

„Mám ho, já mám všechny Vlasty. Ale mám to v bytě, kde bydlí můj ex. Tady mám taky něco, protože občas jsem učila na Hellichovce historii médií, tak pro to svoje učení, ale tohle to zrovna tady nemám.“

A jak vypadaly ta čísla po listopadu. Došlo podle vašeho názoru ke změně?

„Výrazně. Hned jak nastoupili Holanďani, tak se zlepšil papír, grafika se změnila, logo se změnilo a samozřejmě se to urychlilo, pak už jsme měli jen týdenní výrobní lhůtu, což pro nás bylo opravdu neuvěřitelný. Taky se Vlasta přestala tisknout na Smíchově a začala se tisknout Moravia Press v Břeclavi. Jo takže tam se postavila nová tiskárna, ta byla vysoko kapacitní a ta byla opravdu velmi rychlá, moderní. Takže tam se to velmi výrazně změnilo, bylo to flexibilní, podle toho kolik bylo reklamy, tak tolik bylo stránek. Dokonce jsme jeden čas měli tolik reklamy, že se začala dělat Vlasta Plus. Byly dvě Vlasty. Jeden čas, krátkej čas. To bylo tolik reklamy, že jsme vydávali ještě Vlastu Plus, kde byli vyloženě jenom reklamy.“

To jsme v období, o kterém píšu...?

„Ano, a to tam můžete určitě zmínit, že se začalo tisknout tolik reklamy, že jsme ještě vydávali Vlastu Plus. Ale to bylo taková nic moc, nebyl o to moc zájem. To mělo svoji vlastní cenu a prodávalo se to jako samostatnej časopis, ale o to byl fakt minimální zájem.“

A vzpomenete si co týká obsahu k jakým došlo změnám? Já když jsem všechny ročníky procházela, tak mi přišlo, že se většina rubrik po revoluci udržela..

„No my jsme se snažili, protože tehdy typická čtenářka Vlasty byla žena středních let z Moravy. Jako fakt to byla typická čtenářka a ty lidi jsou konzervativní, obzvlášť na tom venkově. To byla opravdu venkovská žena z Moravy a to jsme si vždycky říkali, tu musíme mít před očima. Ta Vlasta měla i specifický jazyk. My jsme třeba vůbec nepoužívali cizí slova, aby jsme ty lidi opravdu nemátli. Jsme nahrazovali ty cizí slova, všechno aby bylo naprosto srozumitelné. Tam byl opravdu i zvláštní jazyk, krátký věty, ne souvětí, protože ty lidi byli roztěkaný při té četbě, třeba ještě měli pustěnou televizi nebo něco takového. Takže my jsme měli určité zásady a ty jsme dodržovali. A tím jsme si asi udrželi i ten náklad, že ty lidi měli to na co byli zvyklý. Když se to změnilo, tak pak došlo k tomu velikýmu odlivu těch lidí. To už jsem tam ale nebyla.“

A vzpomenete, jestli zanikla nějaká rubrika po listopadu nebo co naopak přibýlo?

„Já nevím, oni v podstatě i ty aktuality zůstaly. Ty se držely. Dopisy taky. Ale třeba přibyl ten úvodník, to dřív neměla Vlasta. A přestali se psát Dialogy, jestli jste viděla, my jsme měli takový ty Dialogy. O nic už se nemuselo tak bojovat, tehdy se bojovalo třeba opravdu se dělaly burzy s dětským oblečení. Tehdy byl nedostatek dětského oblečení a tak jsme organizovali burzy přes Svazy žen, tak to taky odpadlo, tehdy pak začali second handy a tyhle rubriky svépomocně ubyly.“

Ruční práce, háčkování, pletení, to taky ubylo. Lidi od toho začali odcházet. “

A když se ještě vrátíme k redakci, opravdu tam neproběhly žádné čistky?

„Ne, nikdo nebyl vyhozenej, všichni odešli dobrovolně, ale že by byl někdo vyhozenej třeba z politickýho důvodu, to bych musela já být první vyhozená. Jo, to jako, kdo tam byl na vyhození, jsem byla jen já de facto. “

A kdo nahradil ty lidi co odešli?

„Nikdo, to vyšlo tak pěkně, že se vlastně mělo snižovat. Takže to tak krásně vyplynulo ze situace. Pak ještě řekli, že mám třeba snížit o 3 v pozdějších letech, ale to jsme se vždy domluvili a našli jsme třeba jiné místo. “

Vy jste říkala, že jste cestovali poměrně dost i před revolucí, ale teď byla možnost jistě větší...

„No tak to hlavně, toho bylo strašně moc toho cestování. Nás si potom vybral Hrad, když se stal Havel prezidentem a to jsem odnášela já. Já nenávidím cestování. “

Nenávidíte?

„Nenávidím. Já jsem se stala novinářským doprovodem první dámy na všech zahraničních cestách a Václav Havel byl posedlej cestováním, takže já jsem několik let nevybalovala kufr, mně bylo do breku, já byla pořád na cestách. Nejdřív s Olgou a potom s Dášou. Takže tohle jsem měla celá léta. “

A o tom jste psala do Vlasty?

„Ano, a potom jsem vydala i knížku. “

Vzpomenete kam jste jela díky Vlastě po revoluci jako první?

„To bylo s Fischerem, ten přišel hned v roce 1990 a vzal nás na Kanáry. Pár novinářů, týden jsme měli na Kanárech. Ne víte, to bylo asi ještě dřív, Bora Bora, tam jsem odfrčela hned po revoluci a to bylo dobrý. Na Tahiti, to jsme měli soutěž čtenářskou, to nám Doktor Oetker tehdy poskytnul. 10 čtenářů Vlasty odjelo na Tahiti a to vím, že tehdy jsem tam taky byla. “

A co reklamy, vzpomínáte třeba na Hubnouce pyžamo?

„Ano, všelijaký blbosti, hubnouce čaje a tak dále. “

A jak na to reagovaly čtenářky?

„Všechny to chtěly. To bylo dost tabu v dřívějších dobách, tyhle ty šarlatánské věci a teď se popustily stavidla a všichni kartáři, vědmy, to začalo mít zelenou.“

A nestěžovaly si čtenářky, když nezhubly?

„Ano, potom přišlo plno stížností, ale to ta doba přinesla. Byl o to strašnej zájem. Přes tu Vlastu se všechno skvěle prodávalo. To byla právě ta Morava, ten venkov, mimo centra. A ty lidi to hrozně kupovali. To byli neuvěřitelný věci. Ještě si vzpomenu třeba Ženich Vlasty. Jsme hledali slavné muže, kteří byli sami a takhle jsme třeba oženili Upíra Krejčího. Jirkovi Růžičkovi, synovi od Heleny, ten byl na roztrhání. Ten jezdil po snoubenkách, hlavně si vybíral, ty co měli zrovna zabíjačku. Takže takový jsme dělali neuvěřitelný věci. Takhle jsme opravdu oženili několik lidí. Těch soutěží bylo hodně, ale to byl boj o přežití. Potom přišla Týna a vypustila milion za strašně levnou cenu. To bylo velký ohrožení. Snažila se nás zlikvidovat, ale ustáli jsme to, ale tímhle tím. Že jsme soutěžili, že jsme měli dárky. Lidi měli furt důvod si to kupovat.“

A co když potom Vlasta podražila, neklesl náklad?

„Ono to bylo nejdřív za 2 Ksč, potom 3,50 až potom to bylo za 6. My jsme to vysvětlovali a měli jsme takovej dobrej argument, že vždycky ta Vlasta stála tolik kolik litr mlíka. Prostě my jsme vždycky říkali, že zdražilo mlíko, tak, musíme podražít. Ty lidi to tak nebrali, furt ta cena byla přijatelná. Netuším ani, kolik to stojí dnes. Já to nesleduju. Nemám žádnou nostalgii, bylo to hezký období, ale nic netrvá věčně, je to vývoj. Ani láska netrvá věčně. Takže prostě takhle to je.“

Marie Homolová

Jak jste se dostala k novinářině? Psala jste od malička?

„Ne, já jsem nestudovala novinářinu. Já jsem studovala sociologii, v podstatě ten impulz k tomu, aby se směřovala tímto směrem byl asi v mých 18 letech nebo 19, kdy jsem si přečetla fejeton Jindřišky Smetanové a řekla jsem si, že je to je taková novinářina co bych chtěla dělat. Já jsem nikdy nebyla moc politicky nebo komentářově směřovaná, ale tohle se mi hrozně líbilo. No a když jsem skončila, řeknu to hodně ve zkratce, když jsem skončila školu, tak jsem byla v jiném stavu a nemohla jsem najít žádné místo až jsem se dostala do takového malého časopisu a to to tak odstartovalo.“

A jak jste se potom dostala do Vlasty?

„Do Vlasty jsem se dostala tak, že Maruška Formáčková šla na mateřskou dovolenou a její muž dělal s mým mužem, takže slovo dalo slovo a já jsem tam nastoupila za ní.“

Takže to bylo na doporučení od paní Formáčkové?

„Ano, a potom jsem tam už zůstala.“

A nastoupila jste hned jako redaktorka?

„Hned jako redaktorka.“

A vzpomínáte na svoje začátky, o čem jste psala?

„No šmankote, tak jsme psali všichni všechno. Já jsem byla v tzv. Vnitropolitickém oddělení. Což jsou jakoby domácí témata, jsem byla redaktorka na domácí témata, ale byli tam i redaktorky na módu, kulturu. No já a Hanku Nekudová a pár dalších lidí jsme dělali takový ty domácí témata. Já jsem poměrně rychle dostala k velkým věcem. Už jsem teda měla za sebou nějakou praxi, protože jsem už několik let co jsem byla doma na mateřský spolupracovala s nějakýma časopisama.“

A vzpomínáte si jak jste témata vybírali?

„Bylo to takový půl na půl. S něčím někdo přišel, něco dostal ze shora nebo od našeho vedoucího toho vnitropolitického oddělení. Bylo to takový půl na půl, ale musím říct, že ta dohoda byla většinou hrozně dobrá. Mě vždy právě mrzelo, že ta Vlasta měla slepičí obzory. Ale on to v podstatě za našich časů byl takovej normální, velmi kvalitní časopis, kterej měl asi takový 2-3 stránky, což byla taková ulítba tomu Svazu žen, ale jinak jsme tam dělali docela, já jsem tam přišla v takovou dobrou dobu, kdy vlastně se začaly prosazovat kritický témata, zábavný docela témata. Myslím si, že pro mě to teda byla ohromná škola, myslím žurnalistická. Měli jsme šéfa, kterej byl sice bývalej pohraničářskej důstojník, ale strašně mě jakoby řemeslo naučil.“

Můžete mi něco povědět o Svazu žen? Dával vám instrukce?

„Na to tam byly vydělené redaktorky, šéfredaktorka a další dvě redaktorky, který tyhle věci dělaly, ale nás se to tak moc netýkalo. Spíš jsme dělali, myslím jako politicky se nás to moc netýkalo, ale spíš se dbalo na to, aby jsme třeba mapovali schůze Svazu žen ve vesnicích, ve městech, co dělaj a tak dále. A musím říct, že spousta těch organizací, že před nima do dneška smekám klobouk, že to byly většinou úplně obyčejný báby, který pořádaly plesy a všelijaký

aktivita a pletly bačkůrky pro dětský domovy a že to byl na těch vesnicích v podstatě jedinej živel, kterej tam nějakaj ten komunitní život držel. Takže to bylo zajímavý mezi ně jezdit. Jinak by se asi člověk na tu vesnici nedostal.“

Takže byste neřekla, že to bylo úplně jasně ovlivněno zadáním shora?

„Myslím si, že tak moc ne. Byly tam maximálně dvě-tři stránky, který byly dalo by se říct, ideově laděný, ale jinak jsme měli dost volnou ruku. Zase ne, že bysme tam psali bůh ví co, ale jako hodně jsme si mohli dovolit.“

Myslíte si, že tím byla Vlasta výjimečná?

„Absolutně vyjimečnej byl Mladej svět, ten měl šéfredaktorku, která měla pevné zázemí na ÚV KSČ. Ten byl jakoby, strana i vláda si ho drželi jako takovou výkladní skříň české svobodné žurnalistiky. Ale myslím si, že ta Vlasta nebyla úplně v pozadí za ním. Myslím si, že to bylo i znát, díky tomu, že my jsme měli úplně největší dopisový oddělení ze všech časopisů. To byl ohromnej teda kontakt, opravdu. Pro nás to byla i docela inspirace o čem psát. Takže já na to vzpomínám na ty roky velmi kladně.“

Měla jste autocenzuru? Tohle si nemůžu dovolit...

„Asi to bylo v každým trochu. Zase to říkám jako ukrutně stíhaný jsme nebyli. Dokonce jestli vám to můžu říct, nás ani nikdo nenutil do strany. Ono se sice tvrdilo, že my jsme sídlili na Praze 1 a těch zájemců tam bylo příliš, ale myslím si že ani naše šéfredaktorka nás nikam netlačila, takže jsme byli tak docela tolerovaní a nebyli jsme ničím otravovaní.“

A jak to probíhala, když se blížilo výročí?

„Myslíte třeba únor 68? Musím říct, to se moc neřešilo. Nepsali se žádné oslavné články na normalizaci. Tohle se tak diskrétně přecházelo.“

A co aktuality? Jak to fungovalo?

„Ty byly ČETKY a každý týden se střídaly redaktorky a vybraly něco z ČETKY a něco ze Svazu žen. Ta dostala vyznamenání, ta dostala vyznamenání. Samozřejmě že se hodně věnovalo třeba MDŽ a na to tam chodily jiné redaktorky. My jsme byly takovej tým, kterej byl toho ušetřenej.“

A co výrobní doba, tenkrát byla poměrně dlouhá... S jakým předstihem jste plánovali?

„No tak ty aktuality se dělali zhruba týden dopředu a to ostatní asi měsíc, 5 neděl. To jako

aktuálnost moc nebyla, což jako po mnoho let nevadilo, ale kolem 89, kdy se to všechno měnilo, to byl trošku problém.“

Vzpomenete jak to probíhalo na poradách?

„No měli jsme každý týden poradu samozřejmě celoredakční, kde první polovina spočívala v tom, že se probíralo to číslo co vyšlo, tak všichni tam něco tak plácali, aby něco řekli. Pak se teda rozebírali věci co se teda mají udělat.“

Byla na poradách citelná stranická buňka?

„Byla tam stranická buňka, která samozřejmě obstarávala ty věci ideově silnější, byla to asi polovina redakce, ale nemůžu říct, že by byli agresivní, nebo že by se od nás nějak odtahovali. Dokonce jsme byly veliký kamarádky všechny. Byla tam taková hrozně dobrá parta, což si myslím bylo i znát na tom obsahu.“

A jak to bylo vyvážené?

„Byli jsme tak na půl straníci/nestraníci, ale o některých lidech se to ani nevědělo, protože se to vůbec neřešilo. Já teda možná mluvím pořád kladně, ale ono to nebylo tak. Já vím, že známí co byli v jiných redakcích, že byli ostřejší a měli větší problémy za nějaký slova. Já jsem tam zažila jedinou výtku proti mému článku. Protože my jsme je museli odevzdávat napsaný, četl to vedoucí oddělení, zástupkyně šéfredaktorky. Jediná výtku byla, když jsem psala o nějaký organizaci Svazu žen, která zařídila pro celou obec prádelnu a já jsem si nezapsala křestní jméno té paní, která to vedla, tak jsem napsala paní Maršálková nebo co a schytala jsem to, protože jsem prý měla napsat soudružka, tak jsem vzala telefon a zjistila jsem, že se jmenuje Marie a doplnila jsem to tam. To byl tak takový jediný incident. Možná, že fungovala nějaká autocenzura, ale ne nějaká strašná. Ale možná, že to bylo daný tím, že jsme měli takový rodinný, sociální témata, nebyli jsme politický časopis.“

A vy jste psala do rubriky?

„No v podstatě to byla ta vnitropolitická témata, což bylo od toho, jestli budou hrnečky na čas, tenkrát se vůbec nedali sehnat hrnečky na čaj, takže jsme psali o tom, co se bude dělat, když nejsou hrnečky, potom tam hodně fungovali seriály. Třeba jeden se věnoval jenom vodě, třeba voda na koupání, voda pitná, voda v přehradách. Na zadní straně byly seriály, které se třeba

věnovali nějakému fenoménu. Já vím, že jsem třeba psala seriál asi 10 dílný o pražském metru, tenkrát bylo otvírané C nebo co to je. Takže jsem dělala s téma architektama. Takže to byli témata, který pro mě nebyli ničím problematický.“

Takže vás to bavilo?

„Hrozně mě to bavilo.“

Když se posuneme k listopadu 1989. Vzpomenete si co jste dělala, kde jste byla?

„No to si teda vzpomenu velmi dobře, protože a to myslím, že docela tenkrát Vlasta zabodovala. Já jsem byla samozřejmě na tom pochodu, ale protože jsem měla malý dítě tenkrát, tak jsem od Máchova hrobu šla domů. Takže jsem na Národní třídě nebyla. Ale druhý den, když se to teda rozneslo, co se stalo, tak syn Hanky Nekudové, jestli s ní budete mluvit, byl na Národní třídě, můj syn byl taky, takže jsme rychle věděly o co jde. Takže jsme začaly se o to hodně starat, potom krátce na to bylo nějaký zasedání Svazu žen a my jsme tam s Hankou Nekudovou byly a Hanka ta tam přinesla fotky z toho, který udělal náš fotograf Honza Šibík a ted' ty ženský, který byli z vesnice a vůbec nevěděly, co se v Praze děje na to koukaly. Opravdu musím říct, že tenkrát jsme dostali docela volnou ruku, protože tenkrát to už byla šéfredaktorka myslím Marie Formáčková, že jsme dokonce během týdne udělali speciální číslo, kde jsme o tom psali. Takže strašně rychle se to otočilo v tý redakci, no otočilo, v podstatě jsme s tím neměli žádný velký problémy..“

Máte to vydání?

„No mám ho. Myslím teda, že vlastně Alena Šloufová byla vlastně šéfredaktorka, ale ona byla taková umírněná.“

Ta byla ve straně..

„Ano, byla ve straně. To jo, ale nedělala nikomu problémy. Takže proběhlo tam tohle docela rychle a ještě si pamatuju, že jak jsme měli to dopisové oddělení, tak lidi psali strašně moc dopisů a volali z venkova co se to děje. První dny nikdo nic nevěděl a ty ženský vůbec nevěděly co si o tom mají myslet. A potom bylo takové utajené setkání novinářů, tak jsme tam s kolegyní ještě vystoupily a řekly jsme ať neřeší nějaký rehabilitace novinářů, ale ať se snaží o to, aby se to dozvěděla republika, co se děje.“

Zajímalo by mě, jak jste to vlastně udělali, protože všechno tenkrát bylo na příděl, barva, papír...

„To už si vůbec nepamatuju. To by asi věděla Alena Šloufová. To už si vůbec nepamatuju, ale dala nám, hlavně fotografům, volnou ruku. To tenkrát Honza Šibík nafotil úplně skvělý fotky. Já si myslím, že Alena rychle pochopila co se děje a vůbec ničemu se nebránila.“

A co se potom dělo ve Vlastě po listopadu?

„Myslím si, že protože jsme už předtím měli hodně kritických článků, hlavně co se týkalo zásobování, protože to byli problémy, plíny, vložky, hrnečky. Takže my jsme měli dost kritických článků, takže tak ukrutná změna tak nebyla. Myslím, že i ten svaz žen nevěděl co se sebou, takže netlačil. Samozřejmě se tam pak začaly objevovat třeba články, který psala Eva Uhrová o ženských osobnostech, o kterých se nesmělo mluvit, Horáková, Plamínková.. To se tam začalo objevovat, ale zase tak ukrutná změna tam nebyla.“

A co stranická buňka, odešli sami, nebo byli třeba vytlačeni?

„Myslím, že jsme je nevytlačili. Potom odešla Alena Šloufová, ale nevím z jakých důvodů. Myslím, že šla na volnou nohu a vystřídala ji Marie Formáčková, která byla taky bejvalá, tak byla dokonce myslím předsedkyně stranický buňka, ale jak říkám, tam ty vztahy nebyli nějaký dramatický mezi komunistama a nekomunistama. Trošku přísnější byly ty zástupkyně šéfredaktorky, ale ty normální komunistky, my jsme to neřešily a prostě jsme byly kamarádky. Strach tam žádnéj nebyl. Vůbec jsme se nebáli a oni nám zase nedávali nic najevo, nějakou sílu, to ne. V jinech redakcí byli daleko horší vztahy. Víím, že ty zástupkyně odešly.“

Vzpomenete si kdo je nahradil?

„Hanka Nekudová nahradila jednu zástupkyni. A někteří toho využili a odešli do důchodu. Já jsem taky teda pak odešla, ale myslím, že v průběhu 90. let se ta Vlasta pak hodně změnila. Grafikou, barvy. Nová technika, grafici to tenkrát ještě rozkreslovali a měřili na pravítku, takže těžko mohli dělat nějaký ptákoviny jako dnes.“

A co cestování? Kam jste po listopadu měla možnost vyjet?

„Jo vyjela jsem. A docela to byli zajímavý, jo za prvé jsem vyjela za redakci, když bylo sjednocení Německa, to byl 90, nebo 91. Potom to byl velkej zážitek, ale to už bylo domluvený před revolucí. Začátkem prosince 88 bylo velké zemětřesení v Arménii a tenkrát hned prvním letadle s humanitární pomocí tam letěl náš fotograf Honza Šibík a my jsme se rok na to

domluvili, že se tam pojedeme podívat na roční výročí. To byl dobrý zážitek. Pak jsem byla ve Francii asi na týdenní reportáži kolem Nini Ricci. Pak jsem byla ještě díky Loreálu. Kde jsem ještě byla? Už asi nikde. Jo a ještě před i po revoluci jsme byli v Rusku. S Danou Sýkorovou v Moskvě. Takže jsme jezdili, ne jako moc, ale jezdili jsme.“

A co se témat týče? Mohla jste psát něco co jste třeba před listopadem nemohla?

„Asi jo, no. Ale už si to moc nepamatuju. Ale ještě bych ráda řekla k tý Aleně Šloufový, že několik mých kolegů podepsalo Několik vět, já jsem je teda nepodepsala, protože jsem měla osobní důvody, ale ta Alena z toho nedělala žádnou vědu. A vím, že v jiných redakcích třeba hrozili vyhazovem, ale ona ne, nedělala z toho žádnou vědu.“

A co reklamy, inzeráty. Vzpomínáte na reakce?

„To se ke mě nedoneslo. Ale v podstatě ty reklamy tam byli i předtím, třeba na podprsenky. Samozřejmě nebyly tak efektní. Já mám prostě z toho dobrý pocit, že to byli dobré časy. Ne, že by jsme psali nějaký ukrutný protistátní, ale měli jsme volnou ruku. Třeba v dopisovém oddělení, tam dělali odvážné věci. Tam chodily ty stížnosti a tenkrát tam třeba rozpoutali pomoc rodině, kde se narodil postižený chlapec. Nevím jestli něco takovýho dnešní Vlasta něco dělá. Já si myslím, že po revoluci, obzvlášť v prvních letech, nebyl důvod ten obsah vůbec měnit. Změnil se teda potom formát, myslím 1993 potom to přestal být ten velký formát, ale začal to být takovej ten časopisovej.“

To je v pořádku, naopak mi to přijde velmi zajímavé, že se to tam tak sešlo...

„Ano, já si myslím, že to bylo obsazením. Opravdu jsme se tam sešli. Těch nestraníků nás tam bylo hodně a nikdy jsem nezažila, že by nás někdo nutil, abychom šli do strany. To nikdy.“

A jestli se můžu zeptat, vy jste nikdy neuvažovala o tom vstoupit do strany?

Já teda vůbec, nikdy. To jsem vůbec neuvažovala. Tam se docela vedly otevřený řeči, tam ty vztahy byli tak přátelský a brzy bylo jasný kdo kam patří a tak nám to vlastně ani nenabízeli a nikdo to po nás nechtěl. Myslím, že v tom jsme byli docela speciální. Jen mě vždycky hrozně mrzelo, že se tomu říkalo slepičí obzory.“

A byly tam samé redaktorky?

„Ne ne ne. Byli tam i muži. Tonda Jirotko, syn Zdeňka Jirotky, ten co napsal Saturnina. Martin Mrňka, pak byl v TV Nova a na Primě. Pak tam byli tři fotografové a dva grafici. Nevím no, ale

byli tam chlapy. Ale spíš jako fotografové a grafici.“

A proč jste potom odešla z Vlasty?

„Dostala jsem nabídku do Reflexu, ale potom jsem záhy odešla. Bylo tam mužsky agresivní prostředí. My jsme tam byli jen 2 ženský. A já jsem nikdy nezažila taková nátlak. A potom jsem šla do Lidovek a tam jsem byla až do penze. Potom už jako penzistka jsem přešla do Mladý fronty.“

A čtete Vlastu dnes?

„Ne, mě to nebaví. Ted' je to takovej tuctovej časopis. My jsme tenkrát byli fakt výjimečný.“